

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΝΙΟΥ 59.

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
λεπτῶν 20.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βραβεῖον Φιλομουσίας.

Ἔργα καὶ Ἡμέραι: Ἐκθεσίς καὶ Εἰκοσιπεν-
ταετηρίς.— Ἡ Ἀντιγόνη ἐν τῷ θεάτρῳ.— Ὁ
Πατριάρχης.— Τὰ θύματα τῶν σεισμῶν.
— Ἡ Μνηστεία τοῦ Γεωργίου.

Ἄδυσος ἢ Καρδία κοινωνικῆς οἰκίαι, ὑπὸ Κωνστ.
Φ. Σκόκου.

Ὁ Νεομάρτυς τοῦ Φαλήρου εἰκὼν, ὑπὸ Θ.***

Ἡ Ἐρημὴ, ποιήσις I. Μαράνου.

Ἱστορία τῶν ἀρωμάτων, ὑπὸ Σ.*

Ἡ Ἐδχὴ τοῦ πατρὸς Ἀγγλικὸν διήγημα. Μετά-
φρασις A. A.

Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος.

Ἰδιαιτέρως Γράμματα.

Νέα βιβλία.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΙΑΣ

Μεταξὺ τῶν διαφόρων βραβείων, δι' ἃν
ἡ γενναιοδωρία τῶν ὁμογενῶν θὰ προσ-
παθῆσιν νὰ ὑπεκκλύσῃ τὸν ζῆλον τῶν ἐρ-
γατῶν τῆς προόδου, καὶ νὰ ἐμψυχώσῃ τοὺς
ἀσθενεῖς ἐτι κλάδους τῆς ἐθνικῆς παραγω-
γῆς, πρέπει ἀναμφιλέκτως νὰ ἐξευρεθῆ καὶ
ἐν ἡμῶν ἀπονεμηθῆ εἰς τὴν ἐν πάσῃ τελει-
ότητι ἀναδειχθεῖσαν κατὰ τὰ τελευταῖα
ἔτη σύγχρονον ἐθνικὴν φιλομουσίαν.

Ἐάν ἡ βιομηχανία τῶν ὕψασμάτων δι-
καιούται νὰ τύχῃ χρυσῶν μεταλλίων, δι-
ότι δι' αὐτῆς θὰ κατορθωθῆ, ἢ κατωρθώθῃ
ἤδη νὰ παρασταθῶμεν ἐνώπιον τοῦ πε-
πολιτισμένου κόσμου μὲ φορέματα, τὰ ὁ-
ποῖα Ἑλληνικαὶ χεῖρες ὕψαναν, ἐάν ἡ ἐγ-
χώρις σιτοπαραγωγὴ δικαιούται νὰ ἐμψυ-
χωθῆ δια πολυδράκμων ἐπάθλων, διότι
δι' αὐτῆς θὰ δυναθῶμεν νὰ εὐρίσκωμεν τὸν
ἄριστον ἡμῶν τουλάχιστον ἐν αὐτῇ τῇ γῆ,
ἐφ' ἧς ζῶμεν, καὶ ἡ σύγχρονος φιλομουσία
ἡμῶν δέον καὶ αὐτὴ ἐπίσης νὰ τύχῃ με-
ταλλίων καὶ διπλωμάτων τιμῆς, διότι δι'
αὐτῆς ἤδη κατωρθώσαμεν νὰ γείνωμεν
ἐξακουστοὶ εἰς τὸν κόσμον ἐν τῇ ἀμίλλῃ
τῆς συνεχίσεως τῶν παραδόσεων, ἃς οἱ πρό-
γονοὶ ἐκληροδότησαν ἡμῖν.

Εἶνε γνωστὴ ἡ ἐργασία καὶ οἱ μόχθοι,
οὓς κατέβαλεν ὁ Ἑλληνικὸς τύπος, ἵνα
κωλύσῃ πτωχοὺς καὶ ἀμαθεῖς τινὰς Λα-
κωνας νὰ ἐκπατρισθῶσιν εἰς ἀξένους χῶ-
ρας τοῦ νέου κόσμου πρὸς εὐρεσιν τύχης.
Ὅσοι ἐπέισθησαν, εὐλογοῦσι τοὺς παρα-
κωλύσαντας, ὅσοι ἐπέμειναν καὶ ἀνεχώ-
ρησαν καταρθῶνται τὴν κακίην τῶν κεφα-
λῶν, καὶ τὰ πάντα μηχανῶνται, ἵνα πα-
λινοστοῦντες ἐντροφήσωσιν εἰς τὴν ἀπό-
λαυσιν τοῦ ξηροῦ μὲν, ἀλλὰ γλυκυτάτου
ἄρτου τῆς πατρίδος τῶν. Ἡμεῖς δὲ οἱ

λοιποὶ κινουμέν τὴν κεφαλὴν μετὰ θλί-
ψεως διὰ τὴν βραδείαν μετάνοιάν των,
ἀλλὰ τοὺς συγχωροῦμεν, κατάρωμενοι
μόνον τὴν ἀφιλόστοργον χώραν, ἥτις
τοὺς ἀνδρας τοὺς ἀκμαίους καὶ πλήρεις
ἐλπίδων τοὺς ἀποδίδει ἡμῖν πάσχοντας
καὶ ἀπηλπισμένους.

Ἡ Ἀμερικὴ εἰς δὲ ταῦτα εἶνε ἀθήα.
Οὐδ' ἐκάλεσέ τινα, οὐδὲ τῷ ὑπεσχέθη
πλοῦτη καὶ τιμὰς, οὐδὲ δικαιούμεθα νὰ
ἐξεγέωμεν κατ' αὐτῆς καὶ τὸ ἐλάχιστον
παράπονον.

Καὶ ἐν τούτοις ἡ Ἀμερικὴ μὰς πταίει.
Ἐπαρχία ὀλόκληρος φρίττει εἰς τὸ ὄνομα
τῆς καὶ τὴν καταρᾶται, διότι ἐν αὐτῇ
εὖρον τὴν πείναν, τὴν ἀσθένειαν, τὸν θά-
νατον τὰ τέκνα τῆς. Κατήντησε νὰ λέ-
γωσιν Ἀμερικὴν αἱ εὐφάνταστοι Λακωνί-
ται μετὰ τοῦ αὐτοῦ πενθίμου τόνου, μεθ'
οὐ μοιρολογοῦσι τοὺς προσφιλεῖς νεκροὺς
των, ὅτε

Πάνε 'ς τοῦ Χάρου τὸ χωριὸν
Ποῦ γυρισμὸν δὲν ἔχει.

Πολλοὶ θὰ τὸ ἀγνοοῦσι βεβαίως, διότι
ὁ καθημερινὸς τύπος οὐδένα ἐποίησε περὶ
τούτου λόγον εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε ἐκ
βαρυθυμίας. Καὶ ὁμως πρέπει νὰ γνωσθῇ
παρ' ὅλον, ὅτι αἱ αὐταὶ σκέψεις, αἵτινες
κρατοῦσιν ἐν Λακωνίᾳ περὶ Ἀμερικῆς ἀ-
δικῶς καὶ παράλογως, αἱ αὐταὶ σκέψεις
κρατοῦσι νῦν καθ' ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν
περὶ Ἑλλάδος δικαίως καὶ λελογισμένως.
Ἄν πρόκειται δὲ περὶ γυναικείων παρα-
πόνων ἰδιωτικῶς ἐκφερομένων οὐδὲ περὶ
ὑποθέσεων ἀβασίμων, πρόκειται περὶ ἐπι-
σήμου καταγγελίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ
τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως. Ἄν δὲ οἱ
Ἰταλοὶ τῶρα ἐπὶ τῇ δυσαρκεσίᾳ τῶν
εὖρον τὸν καιρὸν νὰ κατενέγκωσι καθ' ὁ-
μῶν τὸ ἐπίσημον ράπισμα, ἄλλο τοῦτο.
Ἡ ἐχθρότης, ἣν ἐγέννησαν εἰς αὐτοὺς δυ-
σάρεστοι πολιτικαὶ περιστάσεις, οὐδόλως
δικαιολογεῖ ἡμᾶς.

Τὸ γέρας, ὅπερ προετίναμεν ν' ἀπανε-
μηθῆ εἰς τὴν σύγχρονον ἐθνικὴν φιλομου-
σίαν, δὲν θὰ δοθῆ βεβαίως, οὐδὲ εἰς τὴν
κυβέρνησιν, οὐδὲ εἰς τοὺς δημάρχους ὡς
εἰς νομικὰ πρόσωπα θὰ κοσμήσῃ τὰ στήθη
πάντων ἡμῶν.

Ἄντι ἄλλου διπλώματος συνοδεύοντος
τὸ βραβεῖον δημοσιεύομεν ἐν μεταφράσει
τὴν ἐξῆς ἐγκύκλιον, ἣν τὸ ὑπουργεῖον
τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Ἰταλίας ἐκοινοποι-
ῆσε πρὸς πάσας τὰς ὑποδεστέρας αὐτοῦ
ἀρχάς:

«Οἱ περισσότεροὶ τῶν λυρικῶν θιάσων,
οἵτινες κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη
μετέβησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατέληξαν
εἰς τὸ νὰ μείνωσιν ἀστεγοὶ, δι' ὃ καὶ ἐ-
δέησε δημοσίᾳ δαπάνῃ νὰ ἐπανέλθωσιν
εἰς τὰς πατρίδας των. Ἐσχάτως πάλιν
κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον τὰ μέλη
Ἰταλικῆς τινος ἐταιρείας ὀδηγηθέντα εἰς
Ἀθήνας ὑπὸ τοῦ θεατρῶνου Παπαδοπού-
λου ἐδέησε, χρεωκοπήσαντος, αὐτοῦ νὰ
ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς πατρίδας των δι' ἐ-
ξόδων τῶν προξενείων Πειραιῶς καὶ Πα-
τρῶν. Ἦδῃ ἕτερός τις θεατρῶνης, Ξενο-
πούλου, οὐδεμίαν παρουσιάων ἐγγύησιν
καὶ ἀναλαβῶν τὴν ἐργολαβίαν τοῦ δη-
μοτικοῦ θεάτρου Πατρῶν, ἔρχεται εἰς
Ἰταλίαν, ἵνα συμβληθῆ πρὸς τοὺς ἀναγκαι-
οῦντας αὐτῷ καλλιτέχνας. Φέρομεν
τούτο εἰς γνῶσιν τῶν ἡμετέρων καλλι-
τεχνῶν, ἵνα προφυλαχθῶσιν ἐκ τῶν κιν-
δύνων, οὓς θὰ διέτρεχον, μεταβαίνοντες εἰς
Πάτρας ἐν ἀγνοίᾳ τῆς τύχης, ἥτις ἐκεῖ
τοὺς ἀναμένει.»

Τὸ περίεργον καὶ πρωτοφανὲς εἰς τὰ
θεατρικὰ χρονικά ἐγγράφον τοῦτο ἐννοεῖ-
ται εὐκόλως, ὅτι ἡ Ἰταλία δὲν τὸ ἐτή-
ρησεν ἀπόκρυφον.

Ὁ ξένος τύπος τὸ παρέλαβε καὶ τὸ τε-
χνολογεῖ. Ἄν Ἑλλήνων θεατρῶνης εὐρῆ
ἀοιδούς διατεθειμένους νὰ τὸν ἀκολουθή-
σωσιν ὑπὸ τὸν ὄρατον οὐρανὸν τῆς Ἀπι-
κῆς, ἐπιλέγει καλλιτεχνικὴ τις ἐφημερίς
τῶν Παρισίων, βεβαίως ὑπὸ καλὸν ἀστέρα
θὰ ἐγεννήθη.»

«Τὸ γεγονός, προσθέτει ἄλλη τις, φαί-
νεται ἡμῖν ἀρκοῦντως παράδοξον, διότι
εἶνε ἐκτὸς τῶν ἡμετέρων συνηθειῶν, καὶ
πρέπει νὰ τὸ περάσωμεν εἰς τὰ πρα-
κτικὰ...»

Καὶ πάντες Ἰταλοὶ καὶ Γάλλοι, Ἄγ-
γλοι καὶ Γερμανοὶ, ὡς εἰ ἐν διεθνῇ συνε-
δρείᾳ εὐρίσκουσι κομψὰ καὶ λεπτὰ ἢ καὶ
χυδαῖα σκώμματα, τὰ ὅποια, ἀν ἡδύνατό
τις νὰ συναγάγῃ, θ' ἀπετέλει τὸ ἰσχυρό-
τερον τῶν ἐπιχειρημάτων ὑπὲρ τῆς συστά-
σεως καὶ ἀπονομῆς ἐνὸς βραβεῖου εἰς τὴν
σύγχρονον ἡμῶν φιλομουσίαν.

Φέροντες δὲ τοῦτο ἐπὶ τοῦ στήθους,
ἃς ὄνειροπολῶμεν τὴν Σάραν Βερνάρ, λαμ-
πρύνουσαν διὰ τῆς παρουσίας τῆς τὸ
παρὰ τὴν Τράπεζαν Θεάτρον, ἃς ὄνειρο-
πολῶμεν τὴν καλινόστηιν τοῦ Σαμάρα
καὶ τὴν σύμπηξιν ἐθνικῆς μελοδραματι-
κῆς σκηνῆς, καὶ ἃς χειροκροτῶμεν ἐν τῷ
μεταξὺ τοὺς μεγάλους καλλιτέχνας, δι'
ὧν ὁ Γαλλικὸς θιάσος θὰ συμπληρωθῆ,

νομίας προσεπάθει να διολισθήση των χειρών μου.

— Άλλά το τίποτε εκείνο ελέγθη μετά τοιούτου τόνου, ώστε ἐμάντευσα ἀσφαλώς, ότι ἐκλυθωνίζετο ὑπὸ σφοδρᾶς ψυχικῆς τρικυμίας.

— Καύμενε Τάκη, αἰωνίως εἶσαι ὑπερβολικός. Τί διάβολο ἐπαθεσ πάλιν σήμερον. Πῆς μου τουλάχιστον, ἀδελφέ, τί ἔχεις; Ψεύρεις πῶς δὲν μοῦ εἶσαι ἀδιάφορος...

— Ἐκάρφωσεν ἐπ' ἐμοῦ τὸ διαφυγῆς καὶ διαπεραστικόν βλέμμα του πλῆρες δυσπιστίας, διέστειλεν εἰς πικρὸν μειδίσμα τὰ μικρὰ του εὔγραμμά χαλκήν, ἀνεκίνησεν εἰς ἐβρῶνα ἐκφρασίν τὴν ὠραίαν καλλίκομον κεφαλὴν καὶ ἐσιώπησε.

— "Ἐλα 'δῶ, ποῦ φεύγεις;"

— "Ἀφρῶ με νὰ ζῆς; ἔχω ὀλίγη δουλειά... κάπου θὰ ὑπάγω..."

— "Ὁχι, ὄχι, ἂν δὲν μοῦ εἴπῃς, τί ἔχεις δὲν σὲ ἀφίνω, τελείωσε! Ὁθάλω μαζὶ σου." Ἄν ἔμπορῆς διωξέ με.

Καὶ ἀναστραφεὶς παρήλαξα τὸ βῆμα πρὸς τὸ ἰδικόν του βαδίζων παραπλευρῶς καὶ ἐχόμενος αὐτοῦ στεργῶς ἀπὸ τοῦ βραχίονος.

*

Πράγματι ὁ Τάκης ἐφαίνετο πιεζόμενος ὑπὸ τὸ βάρος μεγάλης ὀδύνης. Ἀνέπνεε ὡσεὶ ἀσθμαίνων, καὶ τὸ στῆθος του ἀνεπάλλετο ἐξογκούμενον. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ὑγροί, ὡς νὰ εἶχον κλαύσει, ὡς νὰ ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἐκραγῶσιν εἰς δάκρυα. Ἐβαινε ἀρρόθωμος, κρυστῶν τὴν βῆδόν του ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ὅτε μὲν νεύων χαμαί, ὅτε δ' ἀνεγειρῶν τὴν κεφαλὴν μεθ' ὑποκώπου γογγυσμοῦ, ἀπὸ βαθέων ἀναδιδομένου σπλάγγχνων.

Ἐνόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ φαιδρῶναι τὴν σκυθρωπὴν ἐκείνην σκηνὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ του φαντασίᾳ.

— Σὲ βεβαίῳ Τάκη, τῷ εἶπον, μὲ κάμνεις νὰ γελῶ. Ἐλαβεσ μίαν τοιαύτην τραγικὴν ἐκφρασίν, ἂν νὰ πρόκηται νὰ παιξῆς τὸν Ἀμλέτων ἀπὸ σκηνῆς. Ἔτσι εἶσαι σὺ πάντοτε. Ἡ θὰ γελῆς ἢ θὰ ἔχῃς ὄψιν σουδαρίου. Μέσος ἅρος δὲν ὑπάρχει.

Ἐπὶ τέλος εἶπε διότι ἔστενογραφῆθη ἐκ τῆς ἐπιμονῆς μου, εἶπε διότι καὶ αὐτὸς ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ ἀνοίξῃ διεξέδον εἰς τὴν ἐκχειλιζούσαν ψυχικὴν του ἀγωνίαν:

— Τί θέλεις νᾶχω, ἀδελφέ! ἀνεκραύγασε μετὰ φωνῆς πνιγμένης εἰς λυγμοὺς παραπόνου καὶ ἀγανακτήσεως. Τᾶχω μὲ τοὺς ἀνθρώπους, μὲ τὴν κοινωνίαν, μὲ τὸν κόσμον, μὲ τὸν Θεόν, μὲ τὸν ἑαυτὸν μου ἀκόμα... νὰ τί ἔχω!...

— Σὲ καλὸ σου, Τάκη, σήμερα. Δὲν σ' ἔννοᾶ δὲλοῦ.

— Μῆτε θὰ μ' ἔνοήσης! Αὐτὸ μόνον νὰ μάθῃς, ὅτι ὅλοι οἱ ἀνθρώποι ἀνεξαιρέτως σήμερα, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη ποῦ σοῦ σφίγγουν τὸ χέρι καὶ σοῦ κάμνουν τὸν φίλον καὶ τὸν ἀφωσιωμένον, ὅλοι, ὅλοι εἶνε ψεύσται, θηρία, ἑρπετά. Τὸς ἀπαπῆς, τοὺς εὐεργετεῖς, πιστεύεις εἰς τὰ

ὄρατά των λόγια, συγκινεῖσαι μὲ τὰ τρυφερὰ των δῆθεν αἰσθήματα, καὶ ἅμα τοὺς δοκιμάσεις ἄλλο στὰ πράγματα, τοὺς εὐεργετοὺς ὄλους μικροὺς, ἐλευνοὺς, γελοιοὺς! Ὅστε φιλία ὑπάρχει σήμερα, οὔτε εὐγνωμοσύνη, οὔτε συνείδησις οὔτε τίποτε. Συνείδησις κολακίχια! Ὅλα εἶνε ἐπιφανεία. Εἰς τὸ βάθος ἑγωισμὸς καὶ ἀναισθησία!

*

Καὶ μετὰ μικρὰν διακοπὴν, καθ' ἣν ἀνέπνευσε δις ἢ τρίς μετὰ κόπου, καταφαίνοντος ἐνδύμυχον ἠθικὴν ἀγωνίαν:

— Ἄκουσ ἔκστ! ἔζηκοῦθησεν. Ἄκουσ! Νὰ εὐρεθῶ καὶ ἐγὼ χθὲς πρώτη φορὰ εἰς μίαν ἐκτακτὸν οικονομικὴν στενοχωρίαν, νὰ πρόκηται δι' ἐμὲ ζήτημα φιλοτιμίας καὶ ὑπάρξεως, ζήτημα ἀρτου, μ' ἔννοεῖς;...

Καὶ ἡ φωνὴ του ἐχρωματίσθη διὰ τὸ νου προδιδόντος σαφαραγμὸν ψυχῆς.

— Τί λέγεις, Τάκη; πότε ὅλα αὐτὰ;

— Νὰ ἔχῃς ἕνα σπητονοικοῦρην ἀλιτήριον, ἕνα θηρίον ἀνήμερον, ὁ ὅποιος νὰ θέλῃ νὰ σὲ πετάξῃ στὸ δρόμο, ἐπειδὴ δὲν εὐκολύνθῃς νὰ τοῦ προπληρώσῃς τὸ νοκτὶ στὴ πρώτη τοῦ μηνός; νὰ ἔχῃς ἕνα ξενοδόχο βάνουσο, ὅστις σοῦ ξυγίξει τὰ μούτρα, διότι ἔτυχε χθὲς πρώτη φορὰ νὰ τοῦ ζητήσῃς πιστώσει διὰ τρεῖς-τέσσαρας ἡμέρας; καὶ εἰς τὴν ἀπελπισία σου νὰ καταφεύγῃς εἰς ὄλους ἐκείνους τοὺς ἀφωσιωμένους ἕως χθὲς φίλους σου, τοὺς ὁποίους ἠγάπησας, ἐπίστευσας, εὐηργέτησας, τοὺς ἐδάνεισας τόσους φορὰς ἀπὸ τὸ ὑστέριμά σου; χωρὶς ποτὲ νὰ τοὺς ἐνοχλήσῃς νὰ σοῦ ἐπιστρέψουν τὰ ὄφειλόμενα; νὰ τοὺς ἐξηγῆς τὴν τρομερὰν στενοχωρίαν σου, νὰ τοὺς παρακαλῆς μὲ τὰ δάκρυα νὰ σοῦ ἐπιστρέψουν τὰ χρήματά σου, ἀδελφέ, καταλαμβάνεις; τὰ χρήματά σου, μὲ τὰ ὅποια σὺ ἀλλοτε τοὺς ἔσωσας ἀπὸ παρομοίαν δύσκολον θέσιν; καὶ αὐτοί, ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου, νὰ σὲ ἀκούουν μὲ τόσην δυσάρεσκεϊαν καὶ ψυχρότητα, καὶ νὰ μὴ ἐννοοῦν νὰ σὲ εὐκολύνουν μὲ τὸ ἰδικά σου τουλάχιστον χρήματα, τὰ ὅποια σοῦ κατακρατῶν. Ἄαὐτὸ εἶνε ἀπελπισία! εἶνε φρίκη! Αὐτὴ ἡ χθεσινὴ δοκιμασία μοῦ ἔδωκε πολλά, πολλὰ κοινωνικὰ μαθήματα...

— Μπορεῖ οἱ ἀνθρώποι νὰ μὴ εὐκολύνουντο...

— Δὲν τὸ ἤξευρά? ἐμένα ἅμως μ' ἐπλήγωσε πρὸ πάντων καὶ μ' ἐφαρμάκωσε ὁ τρόπος των, ἡ ἀπάθειά των, ἡ ἀδιαφορία των; μὲ ἔννοεῖς;

— Εἰς αὐτὸ βέβαια ἔχεις δίκαιον...

— Δίκαιον; Ἄκουσε! Πηγαίνω χθὲς εἰς ἐνὸς φίλου μου, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶσα καλλίτερα ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου. Ἐπίστευα πῶς κανεὶς δὲν ἔχει τόσῃ τρυφερῇ καρδίᾳ ὡς ἂν αὐτόν. Ἡμποροῦσα νὰ γείνω θύσια, σοῦ ὀρκίζομαι. Πρὸ ἕξι μηνῶν μοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῆ μίαν οικογενειακὴν του στενοχωρίαν καὶ μοῦ εἶπεν, ὅτι ἂν δὲν ἔμπορεῖς νὰ οικονομῆσῃ πενήντα δραχμάς,

ποῦ εἶχεν ἀπόλυτον ἀνάγκην, θὰ τοῦ ἤραστο νὰ σκοταθῆ. Ἐγὼ δὲν εἶχα χρήματα ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Χωρὶς νὰ τοῦ εἰπῶ τίποτε, πηγαίνω καὶ βάζω τὸ χρυσὸ μου τ' ὀρολόγι ἐνέχυρο, τοῦ οικονομῶ τῆς 50 δραχμῆς καὶ τοῦ τῆς δίδω. Ἀπὸ τότε δὲν τὸν ἠνώχλησα ἄς εἶνε! Ἐλέγχα, ὅτι ἴσως δὲν εὐκολύνεται νὰ μοῦ τὰς ἐπιστρέψῃ. Χθὲς λοιπὸν τὸ πρωὶ ἐπηγά καὶ τὸν ἠύρα. Ταῦ-ἐξηγῶ τὴν θέσιν μου, τὸν καθικετώω νὰ μοῦ οικονομῆσῃ ὅ, τι ἠδύνατο ἀπέναντι τοῦ χρέους του. Ἔστα καὶ δέκα δραχμᾶς, πέντε μόνον, ὅ, τι εἶχε, διὰ νὰ παραλάβω τὰς ἐπιχειροῦσας τουλάχιστον ἀνάγκας τῆς ἡμέρας... Ἄλλ' αὐτὸς μοῦ ἠύρε χιλίας προφάσεις, μοῦ εἶπε πῶς δὲν ἔχει λεπτὸ, καὶ μοῦ ὀρκίσθη μάλιστα πῶς ἐκινδύνεο ν' ἀφήσῃ νησιτικὴ τὴν οἰκονομίαν σου. Τί νὰ κάμω! Τὸν ἐπίστευσα. Φεύγω ἀπηλπικισμένος καὶ ἐπ' ἐκεί. Τὸ ἀπομεσήμερο ἐνφ' ἐβαδίζα ἐκεῖ ἐξω πρὸς τοὺς στύλους; ἂν τρελλός, διὰ νὰ πάρω ὀλίγον ἀέρα, ἐξαφνὰ γυρίζω καὶ βλέπω τὸν καλὸ σου τὸν φίλον μέσα σ' ἐν' ἀμαξί μαζὶ μὲ τὴν οικογένειάν του κ' ἐπὶ πῆγαινε στὸ Φάληρον νὰ διασκεδάσῃ! Καὶ δὲν εἶχε λεπτὸν! Καὶ θὰ ἔμεινε νησιτικὸς!...

— Ἄκουσε, Τάκη, θέλεις νὰ σοῦ οἰκονομῆσω ἐγὼ τὸ μικρὸν αὐτὸ ποσόν;

— Ὁχι, δὲν θέλω τίποτε! Ἀπὸ χθὲς ὀρκίσθην ν' ἀλλάξω καθ' ὀλοκληρήσῃ. Ἐγὼ γείνω ἀπ' ἀνθρώπου, ἐγωιστῆς. Ὑπάρχα μὲ τὴν συνείδησίν μου φοβερόν συμβόλιον ἀπὸ χθὲς. Θὰ μισῶ ὄλους, ὄλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους... Ἔως τώρα εἰζούσα διὰ τοὺς φίλους μου, διὰ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὸν κόσμον. Εἰς τὸ ἔξῃς θὰ ζῶ μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν μου. Ὁ τὰκτοποιήσω τὰ οικονομικά μου εἰς τὸν τρόπον, ὡστε νὰ μὴ φθάσω ποτὲ πλέον νὰ κρούω κλειστὰς κερδίνας καὶ θύρας κλειστές. Ἄλλὰ καὶ ἐγὼ ἔλασα ἀπὸ χθὲς τὴν ψυχὴν μου δι' ὅλον τὸν κόσμον! Ὁ γείνω, μισάνθρωπος!

— Δὲν εἰζεύρω, ἂν τὰ πιστεύῃς ὅλα αὐτὰ ποῦ λέγεις, εἶμαι ἅμως βέβαιος, ὅτι ἡ ἔξωψίς σου αὐτὴ θὰ περάσῃ, καὶ αὐριον θὰ ἦσαι πάλιν αἰσθηματίας; θὰ ἀγαπῆς τοὺς φίλους σου, τοὺς ἀνθρώπους, τὸν κόσμον, καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἔχθρους σου.

— Ἐγὼ; Σοῦ ὀρκίζομαι λοιπὸν, ὅτι εἰς τὸ ἔξῃς θὰ μὲ ἴδῃς ἑγωιστῆν, σκληρόν, ἀκαρδόν. Αὐτὴν ἰδῶ τὴν καρδίαν τὴν ἐξεργίζωσα ἀπὸ σήμερα καὶ ἔβαλα ἐς τὴν θέσιν ἕνα κομμάτι μάρμαρο. Ὁ γὰρ μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν μου. Ὁ γὰρ εἶμαι ἑγωιστῆς ὡς Ἄγγελος. Αὐτοὶ ἔξέουρον νὰ ζούσιν εὐγέτους! Ὅλος ὁ κόσμος νὰ πεθάνῃ μπροστά τους; καρφὶ δὲν τοὺς καίεται. Νὰ ξεψυχῆ, νὰ σκοτῶνεται ὁ ἄλλος μπρὸς τὰ μάτια τους; αὐτοὶ ἐξακολουθεοῦν τὸν περιπάτό-τους. Ὁχι, δὲ, πρέπει τόχα νὰ φροντίζωσιν καὶ γιὰ τὸν κόσμο τὸν ἀχάριστό!

— Ἀφῆσ τα τώρα αὐτὰ, Τάκη, τὰ λέγεις τώρα; ἀλλὰ κατὰ βάθος δὲν τὰ πιστεύεις; Ὁ ἐγωιστῆς δὲν εἶνε ποτὲ εὐτυχής...

— Δὲν τὰ πιστεύω; Καλὸ! Ὁ γὰρ τὸ ἴδῃς! Σοῦ ὀρκίζομαι λοιπὸν, εἰς τὸ ἔξῃς νὰ βλέπω ἀνθρώπον ν' ἀποθνήσκη τῆς πείνης δι' ἕνα κομμάτι ψωμί, σοῦ ὀρκίζομαι, ὅτι θὰ προτιμῆσω νὰ τὸ πετάξω ἔς τοὺς σκύλους καλλίτερα παρὰ νὰ τοῦ τὸ δώσω. Μὰ θὰ πεθάνῃ; Ἄς ψοφήσῃ! τόσῃ τὸ καλλίτερον!

*

Ἡ ὁμιλία τοῦ Τάκη μὲ συνκίνας καὶ μ' ἐβύθιζεν εἰς πολλὰς σκέψεις. Προφανῶς εἶχε δίκαιον. Ἐδοκίμαζε τὴν κρίσιν ἐκείνην τῆς ἀπογοητεύσεως, τὴν ὅποιαν ὑφίσταται πᾶς εὐγενὴς ἀνεροπόλος, ὅστις ἐνφ' ἑαυτοῦ φανταίνεται τὸν βίον πλήρη ρόδων καὶ μαγείας, ἀφρῆς ἀφρηνίζεται ἐν τῇ πραγματικότητι ἐν μέσῳ ἀκαθῶν καὶ φρίκης. Ὅλος ὁ ὠρατὸς κόσμος τῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν εὐγενῶν ἐμπνεύσεων, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευεν ἕως χθὲς μέχρι αὐτοθυσίας, κατέρρευσε διὰ μᾶς ἐν τῇ φαντασίᾳ του. Μία ἀπρόοπτος στιγμὴ δοκιμασίας ἐν τῇ πραγματικότητι, μία πτυχι ἀποκαλυφθεῖσα ἐκ τῆς μεγάλης αὐτολαίας τοῦ κοινωνικοῦ θεάτρου, τοῦ κατέδειξε ὅλην τὴν περιεκτικὴν ἐκείνην ἐρημίαν. Αὐτὸς, ὅστις χαιρῶν θὰ ἐπροτίμα νὰ διέλθῃ νῆστις μίαν ὅλην ἡμέραν διὰ νὰ δώσῃ τὴν μοναδικὴν τοῦ αἵφνης δρακμῆν εἰς ἕνα πτωχὸν πάσχοντα, εὐρίσκει παρ' ἐλπίδα μόνος, ἕρημος, ἔγκρατα καλεϊμένους ἐν μέσῳ τόσοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον ἐπίστευε καὶ ἡγάπα ἕως χθὲς.

Ὑπαλόγιστα τὴν ἠθικὴν ἀβυσσον, ἥτις ἠνοίγετο ἐν τῇ ψυχῇ του κατὰ τὰς ἐπισημοὺς ἐκείνας στιγμὰς καὶ ἐσιώπησα. Διηύονεν ἤδη τὴν ὁδὸν Πειραιῶς καὶ εἶχονεν φθάσει λεληθὸτως κάμφαντες τὴν πρὸς τὸν Βοτανικὸν Κήπον ἀγούσαν. Ἡ πρωταίς ἦτο ἐξαίσίως ὠραία. Ἀπὸ τῆς προτεραιίας βροχῆ ραγδαία εἶχε λούσει τὴν γῆν, καὶ ἡ διαφάνεια τῆς ἀτμοσφαιρας προσέδιδε τὰς γλυκυτέρας ἀποχρώσεις εἰς τὴν πρὸ ἡμῶν χλοάζουσαν ἑκτασιν.

— Θέλεις νὰ κάμωμεν ἕνα περιπάτον ἕως τὸ Χασεκῆ; τὸν ἠρώτησα. Ὁ καιρὸς εἶνε ὠραίος. Ἀφοῦ ἤλασμεν ἕως ἐδῶ;

— Παμ' καλλίτερα σ' ἣν ἐρημίᾳ, νὰ μὴ βλέπω πλέον ἀνθρώπου.

Ἐξήγαγον τὴν καπνοθήκην μου, ἠτοίμασα σιγάρον, καὶ ἔστην πρὸ τῆς θύρας μικροῦ παροδίου καπηλείου, διὰ νὰ τὸ ἀνάψω. Ὁ Τάκης ἐπροχώρησε. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἐστράφην διὰ νὰ ἐξακολουθῆσῃ τὸν δρόμον, ἀλλὰ δὲν εἶδον τὸν Τάκην. Σπειδὴ τὸ βῆμα καὶ τὸν βλέπω εἰσελθόντα ἐν τῷ μεταξύ ἐντὸς μικροῦ ἀτειχίστου προαυλίου πενιχρᾶς καλύβης, κειμένης εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βηματῶν παραλλήλως τῆς ὁδοῦ. Ἐσταμάτησα τὸ βῆμα καὶ τὸν ἀνέμωρον, ὅτε ἀκούω αἵφνης συγκεχυμένους γόους καὶ οἰμωγὰς ἀπὸ τοῦ βαθύς τῆς καλύβης. Σχεδὸν ἐμάντευσα, πρὶν ἢ τὴν ἰδοῦ ἐκτυλισσομένην ὑπὸ τὰ ὄμματά μου, ὅποια σκηνὴ διεδραματίζεται ἐκεῖ καὶ ποία ἐμφάνεται ἡ λύσις. Ταχεῖα, ὡς ἡ ἀστραπὴ, διήλθε τὸν νοῦν μου ἡ ἰδέα, ὅτι κατὰ μοιραίαν

σύμπτωσιν, ἐξ ἐκείνων μὲ τὰς ὁποίας ἡ τύχη πλέκει συνήθως τὰ τρομερὰ τῆς παίγνια, εἶλκεν ἐκεῖ ἀκράτητον τὸν Τάκην ἢ εἰκὼν καὶ πάλιν τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ὀρκίζετο νὰ γίνῃ μισάνθρωπος.

Ἡ περιέργεια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μου ἐξεκαύθη. Ἀνέμωρον νὰ ἴδω τὸν Τάκην ἂν θὰ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐφαρμόσῃ ἕνα ἔλεος πρὸ ὀλίγων στιγμῶν. Καὶ προσποιούμενος ἀδιαφορίαν ἔστρεψα τὸ βλέμμα ἀντιθέτως, ἐξήγαγον ἐφημερίδα παλαιὰν ἐκ τοῦ κώλου μου, τὴν ἐξεδίπλωσα, καὶ καθήσας ἐπὶ τινος ἐκεῖ που προστυχόντος λίθου, ἐφάνην βυθίζομενος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ἐνφ' τούναντιον ἐνέτεινον τὴν ἀκόην καὶ προσήλουν ὑπόδρα τὸ βλέμμα, ὅπως συλλαβὴ καὶ τὴν τελευταίαν γραμμὴν τῆς ἀπρόοπτος ἐκείνης εἰκόνας, ὅπως μὴ μοῦ διαφύγῃ οὐδ' ἡ τελευταία λεπτομέρεια τοῦ διαλόγου, ὃν εἶχεν ἤδη ἀρχίσει ὁ Τάκης κατὰ τὸ βραχὺ τούτο διάστημα.

Ἐντὸς τῆς ρυπαρῆς, σκοτεινῆς καὶ ὑγρᾶς ἐκείνης πλινθοκτίστου καλύβης, δι' ἐνὸς μόνον βλέμματος ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τις τὸ ἐλευνότερον θέαμα τῆς ἀνθρωπίνης ἀθλιότητος, ἥτις περιεκτεῖτο ἐκεῖ ἐντὸς τεσσάρων πνιγρῶν τοίχων ἀπεξεσμένων καὶ μελανῶν ἐκ τοῦ καπνοῦ τῆς ἐστίας. Ἡ θύρα ἦτο ἀνοικτὴ. Εἰς τὴν γωνίαν τοῦ ἀπέναντι τοίχου ἐπὶ στρώματος ἐξ ἀχύρου καὶ παρῶν ἐκεῖ τοῦστος κατὰ γῆς ἐκπέμπων ρόγγους θανάτου τεσσαρακοντούτης ἀνῆρ, ἐν πτώμα. μάλλον ἀναπνέον εἰσέτι, τοῦ ὁποῖου ἡ σκελετώδης μορφή εἶχε τι τὸ ἀπίσιον. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐκάθητο μικρὰ δεκαετρετίς παιδίσκην, ὠχρά, ἀναμικτὴ, λιπόσαρκος, ὀλολύζουσα καὶ ρίπτουσα βλέμμα στυγρὸν καὶ ἀπεγνωσμένον ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦ. Ἦτο πατὴρ τῆς.

Ὅταν ὁ Τάκης ἀκούσας τὰς οἰμωγὰς ἔδραμε πρὸς τὴν θύραν τῆς καλύβης, εἶχεν ἤδη ἐμφανισθῆ ἐπὶ τῆς φλίας γυνὴ καχεκτικὴ καὶ κατίσχυος, νέα ἀκόμη, ἀλλ' ἐρρητιωμένη ὑπὸ προῶρου γήρατος, μὲ φυσιογνωμίαν οἰκτρὰν καὶ ἐσθεσμένην, ἣν καθίσταν στυγνοτέρα τὰ ἐπὶ τοῦ οστεῶδους σώματος τῆς συγκεκολλημένα ῥακην. Εἶχε λυτὴν τὴν κόμην, βραχνὴν τὴν φωνήν, θολὰ τὰ ὄμματα ἐκ τῆς ἀγρυπίας καὶ τῆς πείνης, καὶ συμπλέκουσα τὰς καλαμῶδες αὐτῆς χεῖρας ἐπὶ τοῦ ἀπεξηραμένου στήθους τῆς διεξτραγῶδει εἰς τὸν Τάκην ἐπὶ ὄλων τῶν τόνων τῆς ἀνθρωπίνης συμφορᾶς τὸ φοβερόν της μαρτυρολόγιον.

Ἐβύθη τῆς θύρας, διὰ τὴν ἀντίθεσιν τῆς εἰκόνας, δύο παιδία ἡλικίας δύο ἢ τριῶν ἐτῶν ἡμίγυμνα, καταρρυπωμένα, ἐπαιζον κυλιόμενα ἐπὶ τοῦ εδαφῶς χειρονομοῦντα πρὸς τινὰ ἐκεῖ που νυσταλέως ὀκλαζούσαν γαλήν, μὴ δυνάμενα νὰ ἐνοήσασιν ἀκόμα ὅποιον μελανὴν σφραγίδα ἐνεχάρτηεν ἡ μοῖρα ἐπὶ τοῦ ἀθώου μετώπου των.

Ἐνέτεινε τὸ οὖς καὶ ἠκρόωμην.

— Καὶ εἶνε πολλαὶς ἡμέραις ἀρρωστος, κυρά, ὁ ἀνδρας σου, ἔτσι εἰς αὐτὴν τὴν

κατάστασιν; ἠρώτα ὁ Τάκης μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης.

— Εἶνε δύο ἑβδομάδες τώρα ποῦ τὸν δέρνει ὁ πυρετός...

— Καὶ δὲν ἦλθε κανένας γιατρός νὰ τὸν κυττάξῃ; ἔτσι μένει τόσον καιρὸν, χωρὶς γιατρικὰ, χωρὶς τίποτε;

— Ἄχ! ποῖος κἀλλὴ σ' ἔμας ἐδῶ τοὺς ἀμείρους, ποῦ ζοῦμε κρυφὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ! Ποῖος ἔρχεται σήμερα, χωρὶς νὰ πληρωθῆ; Ὁ δυστυχισμένος ὁ ἀνδρας μου ἔχει δεκαπέντε μέρας νὰ πιάσῃ δουλεῖν ἐγὼ ἔξωπλενα καὶ ἔθραξα κανένα λεπτό, γιὰ νὰ προφθάνω τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν μου. Ἄλλὰ τώρα μ' αὐτὸ τὸ κακὸ ποῦ μᾶς ἤρε, οὔτε ἡσυχία ἔχω, οὔτε μυαλό ἔς τὸ κεφάλι νὰ δουλέψω. Ἐπειτα ποῖος νὰ κυττάξῃ τὸν ἀρρωστὸ μου, ποῦ κοντεῖναι νὰ μοῦ πεθάνῃ;

Ὁ Τάκης ἐκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἤκουεν.

Ἡ δύστηνος γυνὴ ἐξηκολούθησεν.

— Προχθὲς ἔτυχε κ' ἐπεροῦσεν ἀπ' ἐδῶ ἕνας γιατρός; πῆγαίνε περιπάτο μὲ δύο τρεῖς ἄλλους ἔς τὸ Χασεκῆ. Σ' ἂν τὸν ἀγνώρισα ἀπὸ τὸ καλὸ μὲς, τὸν γύνωρκα εὐθὺς, ἐπειδὴ τῆς προάλλῃς εἶχε βγάλῃ κάλην γιὰ δημοτικὸς σύμβουλος καὶ ἦλθε δύο - τρεῖς φορὰς ἔς τὸ πτωχικὸ μᾶς γιὰ τὴν ψῆφο τοῦ ἀρχηγισμένου τοῦ ἀνδρα μου. Πετάρχηκα ἐξω στὴ στιγμῇ. Τὸν φωνάξω, ἀλλ' αὐτὸς μὲ εἶδε κ' ἐπράβηζε τὸν δρόμο του; χωρὶς νὰ στρέψῃ. Ἐτρεξα καὶ τὸν πρόκαμα. Πέτω ἔς τὰ πόδια του, τὸν ἔορκίζω ἔς τὰ παιδιὰ τοῦ μὲ τὰ κλάμματα. Σ' τὸ τέλος ἀποφασίξει καὶ μ' κβαίνει μᾶς, ῥίχνει μὲ ματιὰ ἔς τὸν ἀρρωστο, τοῦ γράφει μὲ βαρυστά, καὶ μᾶς δίνει διαταγὴν νὰ τοῦ δίνω δυνατὸ ζουμί καὶ κρασί, καὶ νὰ τοῦ βάζω καὶ πάγο ἔς τὸ κεφάλι. Ἀπὸ τότε δὲν ἔκανῆλθε, οὔτε τὸν ματάεδα. Ἄλλὰ τί νάλλῃ νὰ κάμῃ! Ποῦ ναῦρω ν' ἀγοράσω ἐγὼ ὅλα αὐτὰ, ποῦ ἤμαστε ἀπὸ χθὲς τὸ πρωὶ δίχωσ ψωμί; Ἄχ! Θεὲ μου, Θεὲ μου! τί νὰ γείνω! θὰ τρελλάθω, Παναγία μου!

Καὶ συγκαλύψασα διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον ἀνελύθῃ εἰς κοπέτας.

Ὁ Τάκης, ὡσεὶ ἀποκαθηλωθεὶς ἐκεῖ ἀκίνητος ὑπὸ τῆς φρίκης, ἣν ἀπέπνεεν ἡ ζωσα ἐκείνη εἰκὼν τῆς δυστυχίας, ἔμεινε ἐπὶ μικρὸν ἀναυδος, περιέβαλε διὰ βλέμματος οἴκτου καὶ συντριβῆς τὴν δύσμωρον γυναικα καὶ ἐξέπεμψε βαθὺν στεναγμὸν.

— Ἄχ! κυρά μου, τί νὰ σοῦ κάμω! ἐπιθύρισε.

Ἐφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου, καὶ παρεδόθη ἐν σιγῇ εἰς μακρὰν σκέψιν. Ἐπειτα, ὡσεὶ ἠλεκτρισθεὶς ἐξ αἰφνιδίας ἐμπνεύσεως, σπύδιε πρὸς με, ἐξακολουθοῦντα τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐφημερίδος, καὶ μετὰ τοῦ γλυκυτέρου ἱκετευτικοῦ τόνου

— Κάμε μου τὴ χάρι σὲ παρακαλῶ, μοι λέγει, καὶ δάνεισέ μου αὐτὰ τὰ ὀλίγα χρήματα ποῦ κρατεῖς ἐπάνω σου. Ἀδριανὸν θὰ σοῦ τὰ ἐπιστρέψω.

Ἐξήγαγον τὸ χρηματοθυλάκιον καὶ τῷ ἐνεχείρισα τὸ ζητηθέν ποσόν.

Αίγλη χαράς ἀγγελικῆς ἠκτινοβόλησεν ἐπὶ τῆς ὤρας καὶ δεδακρυμένῃς μορφῆς του.

Ἐδραμεν εἰς τὴν δυστυχῆ γυναίκα.

— Νά, κυρά, πάρε αὐτὰ τὰ ὀλίγα χρήματα σὲ παρακαλῶ, νὰ οἰκονομήσῃς ὅ,τι σοῦ χρειάζεται. Κότταζε νὰ κόμησῃς ὅ,τι σοῦ εἶπεν ὁ γαστρός. Μεθαύριον ἴσως ζαναπεράσω πάλιν ἀπ' ἐδῶ.

Καὶ πρὶν ἢ δῶσῃ καιρὸν εἰς τὴν ἐκθαμβὸν μητέρα νὰ διαχυθῆ εἰς εὐλογία καὶ εὐγλώσσας ἀναφωνήσεις, ἔφυγε βιαίως, διεσκέλισε τὴν μικρὰν χάνδακα, ἥτις διεχώριζε τὴν ὁδὸν ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐκείνης, καὶ δραμῶν πρὸς με :

— Σήκω, νὰ πηγαίνωμεν ! μοὶ λέγει καὶ σπεύδει ἐμπρός.

Ἡγέρθη καὶ ἐξηκολουθήσαμεν σιωπηλοὶ τὸν περίπατον.

Ὁ Τάκης ἐδάκρυε. Σχεδὸν ἔκλαιε. Δὲν διατάραξα τὸν ἐπίσημον τῆς σιγῆς. Ἡσθάνομην διὰ τῶν μικρῶν τῆς ἰδέας μου καρδιάς, ὅτι τὰς στιγμὰς ἐκείνας συνεκρούετο θύελλα αἰσθημάτων εἰς τὰ ἄδυστα τῆς ωραίας του ψυχῆς.

Ἀθήνην, Ἰούλιος, 1888.

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

Ο ΝΕΟΜΑΡΤΥΣ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ

(Ἐπικόν).

Αἱ Ἀθηναὶ ἐκράτησε συνήθεια νὰ καλῶνται τὸ φωτοβόλον κέντρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ ζωογόνος ἐστία, παρὰ τῆ ὁποία παρίσταται ἐκάστοτε ἀνάγκη νὰ προσέρχωνται, ὅπως θερμανθῶσιν ἰδίᾳ κατὰ τὸ θέρος ὅσοι τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων τηροῦσιν ἀμείωτον τὸ αἰσθημα τῆς πατριδος καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ ἀφθιτον κλέος τῆς κλασικῆς πόλεως. Τὴν ἀνάγκην ταύτην αἰσθάνονται περισσύτερον ὅσοι ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ διέλθωσιν ὑπὸ τὸν γλαυκὸν Ἀθηναϊκὸν οὐρανὸν μερικὰ ἔτη τῆς νεότητός των, καθ' ἣ ἐποτίσθησαν τὰ νύματα τῆς παιδείας καὶ τοῦ ἐλευθέρου ἀέρος ἀγνὰ ἀπὸ τῆς προαιωνίου πηγῆς.

Τοιοῦτος ἱερὸς πόθος καὶ ἡ προσεχὴς τελεσθησομένη ἐκθεσις, παρεκίνησαν ἐπ' ἐσχάτων καὶ τὸν ἐπίσκοπον Μενεμένην κ. Θεόπομπον νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς Ἀθήνας.

I

Ἀφῆκε λοιπὸν τὴν ἐπισκοπὴν, τὸ χριστιανικὸν ποίμνιον, τὰς Ἀσιατικὰς ἀναστάσεις, τὴν Ἀνατολικὴν χλιδὴν καὶ τὴν ἀνεψιὴν του κυρίαν Ἀναστασίαν καὶ ἀνεχώρησεν ἐκ Σμύρνης διὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ με πάλλουςαν τὴν καρδίαν καὶ ἀρκετὰ βαρὺ τὸ βαλάντιον, ὅπως μεταβῆ εἰς Ἀθήνας. Αἱ ἀναμνήσεις τῆς ἀλλοτῆς ἐν τῇ Ριζαρείῳ Σχολῇ ἐποχῆς τῶν σπουδῶν ἐπλημμύρουν τὴν κεφαλὴν του, καὶ δὲν ἐβλεπε τὴν ὄρην νὰ ἀσπασθῆ τὸ φίλον

ἔδαφος. Ἰδέα τις ματαιοδοξίας ἤρχιζε νὰ δεικνύη δειλῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ πρὸς τὴν ἰδέαν ταύτην συνωκειοῦτο βαθμηδὸν ὁ εὐσεβὴς κληρικὸς διαρκούντος τοῦ πλοῦ. Ἦθελε τὸ ὄνομα του νὰ συνδεθῆ πρὸς εὐεργητικὸν τινα σκοπὸν ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν παρὰ γαλκίῶν τοῦ ἔθνους δυνάμεων, καὶ ἡ ἀναγραφὴ εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐρέμβαζε δὲ μυστηριωδῶς με τὸ κομβολόγιον εἰς τὰς χεῖρας ἀπαριθμῶν τὰ διάφορα διαγωνίσματα τῶν ὁποίων ἄλλοι εἶχον προλάβῃ νὰ γείνωσιν ἀθλοθετικά καὶ δημιουργικῶν νέα, ὧν τὸ ἐν ἧτο ἐθνωφελέστερον τοῦ ἄλλου. Πόσα ἰδιαιτερά του δὲν ἐγνώριζε τὸ κομβολόγιον ἐκείνο !

Ὁ θεοφιλέστατος κ. Θεόπομπος εἶχεν ὅλας τὰς χάριτας τῶν ὑποτέχνων ἐκ τῆς εὐτραφείας, καὶ διεκρίνετο ἐπὶ νοημοσύνη οὐκί κοινή. Παρηκολούθει τὸ ρεῦμα τῆς ἐποχῆς ὡς πρὸς τὰ θρησκευτικὰ, καὶ ἀναλόγως τῶν προσώπων διέπλανε τὰς γνώμας του ἔχων ἀρχὴν νὰ μὴ διασπαστῆ κανένα, καὶ δύναμιν νὰ κατακτῆ τοὺς πάντας. Ἦεν πάσῃ ἀμνηχανία κατέφηνεν εἰς τὸ θαυματουργῶν μειδιάμα του, τὸ ὅποτον τῷ διεσκεύαζε φυσιογνωμίαν τόσον τρυφερῶς ἀγαπητήν, ὥστε ἀνδὲν προελάμβανε καθ' ἕξιν νὰ προτείνη τὴν δεξιὰν εἰς ἀσπασμὸν τὰ χεῖλη τῶν ἀπλουστέρων θὰ ἐλάμβανον ἄλλον διεύθυνσιν. Τὸ ποίμνιον τῶν τὸν ἐλάτρευε, καὶ τὴν λατρείαν του ἐξεδήλου ἀνελλιπῶς δι' ἐξωτερικῶν σημείων. Οὕτως ὁ οἶκος τοῦ θεοφιλέστατου εἶχεν ὄψιν μικρὰς τοπικῆς ἐκθέσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐβραβεύοντο δι' εὐλογίῶν τὰ ἀρίστα τῶν προϊόντων τῆς γεωργίας, τῆς κτηνοτροφίας καὶ πάσης ἐπιχωρίου τέχνης καὶ βιομηχανίας.

Ἡ δαψίλεια δὲν τῷ ἐπέτρεψε νὰ λησμονῆ τὸν ἀρχαῖον σωμαθητήν του καὶ ἦδη σεβασμώτατον κ. Ἐπιφάνιον πολλὰκις συνοδικὸν ἐν Ἀθήναις, πρὸς αὐτὸν δὲ διεύθυνοντο ἐκάστοτε διὰ Σμύρνης αἱ γλυκεῖαι ἀναμνήσεις τῆς παλαιᾶς φιλίας, ἦτοι τὰ σῦκα, αἱ σταφίδες, τὰ εὐώδη κομβολόγια καὶ οἱ παχεῖς Ἀσιατικοὶ τάπητες. Με δλον του λοιπὸν τὸ δικαῖον ὁ ἄγιος Μενεμένης ἐρχόμενος εἰς Ἀθήνας ἀπέβλεπεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ συναδέλφου ὡς εἰς τόπον χλοερὸν ἔνθα οὐκ ἔστι λύπη, καὶ ὅπου κατὰ τὴν ἐνδύμυχον ἔκφρασιν του θὰ διήρχετο παρεπιδήμων ὡς ὁ ποτικὸς ἐτὸ τουλομοῦρι.

II

Ἡ Μικρασία ἐκτὸς τῶν σῦκων, τῶν σταφίδων, τῶν σιτῶντων, τῶν ὠραίων κυριῶν καὶ τῶν ἐπισκόπων κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ ἀγίου Μενεμένης παραγεὶ καὶ λωποδύτης διαδοῆτος.

Ἀριστοτέλης τοῦ εἰδους ὁ Πάνος Λατυργάκης ἡ Λεκὴς συνέπλεον ἐκ Σμύρνης μετὰ τοῦ ἐπισκόπου χάριν ὑποθέσεών του εἰς Ἀθήνας. Ἡ προσωπικότης του δὲν εἶχε διαφύγη ἄλλοτε τὸ ὄξύ βλέμμα τῆς ἀστυνομίας μας, ἥτις κατέχει καὶ δύο φωτογραφίας του, τὴν μίαν με φαιβορίτσας καὶ τὴν ἄλλην ἀνευ γενείου.

III

Ἀμα τῷ κατάπλω εἰς Πειραιᾶ ὁ διάκονος τοῦ σεβασμώτατου κ. Ἐπιφάνιου ὑπεδέχετο τὸν ἐξ Ἀνατολῆς ἐπίσκοπον, καὶ λαβὼν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ τὰ πραγματὰ του διητυθῆναι εἰς τὸ τελευταῖον καὶ ἐκείθεν εἰς Ἀθήνας ἐφ' ἀμαξίας, ἀφοῦ ἀνέφερον εἰς τὸν ἐπίσκοπον τὴν ὁδὸν Βερανζέρου ὡς διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἐπιφάνιου.

Μετὰ τὴν πρώτην συγκίνησιν καὶ τοὺς πατριωτικοὺς παλμούς παρὰ τὸ κλασικὸν Καρνεῖον Τσελέπη, ὁ θεοφιλέστατος ταξειδιώτης διητυθῆναι εἰς τὸν Σιδηροδρομικὸν σταθμὸν, ὅπως ἀνέλθῃ εἰς Ἀθήνας διὰ τοῦ πρώτου συρμοῦ. Ὁ λωποδύτης Λατυργάκης τὸν παρηκολούθει ἐν τῇ αὐτῇ ἀμαξοστοιχίᾳ μετὰ ζήλου, ὡς ἐπίσης παρηκολούθει τὸν Λατυργάκην ὠκύπους ἀστυνομικὸς υπάλληλος, λαβὼν ὑπονοίας περὶ τῆς ποιότητός του.

Ὁ συρμὸς ἐσταμάτησεν εἰς Φαλήρον, καὶ τὰ θέλητρα τῆς ἐρατεινῆς ἀκτῆς διήγειρον ἐν τῷ ἐπισκόπῳ τὰ ὑπνώττονα ἐνστικτα λουτρικῶν ἀπολαύσεων κατὰ τῶν ὁποίων δὲν ἠδυνῆθη ν' ἀντιστῆ. Ἐπὶ βῆθη λοιπὸν εὐθὺς καὶ διητυθῆναι εἰς τὰ λουτρά. Ὁ λωποδύτης τὸν ἐμίμνηθῃ καὶ ὁ ἀστυνομικὸς υπάλληλος παρηκολούθησε μακρόθεν με τρόπον τὰς κινήσεις τοῦ ὑπόπτου, ὃν ὤφειλε ν' ἀναμείνῃ παρὰ τὴν ἀκτὴν, καὶ ὅστις δὲν ἠγνώσει, ὅτι ἀκολουθεῖται.

Κατ' ἀναμνησομένην σύμπτωσιν τὸ λουτρικὸν δωμάτιον τοῦ Λατυργάκη εἶνε παρακείμενον τῷ δωματίῳ τοῦ ἐπισκόπου, ὡς δὲ θὰ δεῖξῃ τὸ μετ' ὀλίγον μὲλλον ὁ σκοπὸς τῆς γειτονίας δὲν παρουσιάζει τίποτε τὸ ἀόριστον.

IV

Μετὰ μικρὸν ἐνθ' ὁ Ἀνατολίτης κληρικὸς ἐνετρέφεται εἰς τὰς κυανὰς ἀγκάλας τῆς Φαληρικῆς θαλάσσης, καὶ κατε-

γίνεται εἰς μελέτας συγκριτικὰς ἐπὶ τῶν ἀρετῶν τῶν λουτρῶν Σμύρνης καὶ Φαλήρου, ὁ λωποδύτης Λατυργάκης ἐξήρχετο τῶν λουτρῶν σοβαρῶς ἐν ἐπισκοπικῇ ἀναβολῇ καὶ με ἐπιβάλλον παράστημα. Διὰ τοῦ πρώτου τυχόντος ἐκ Φαλήρου συρμοῦ διητυθῆναι εἰς Πειραιᾶ, καὶ ἐκείθεν εἰς Πάτρας διὰ τοῦ Σ. Π. Α. Π. διαφεύδων πανηγυρικῶς τὸ Γαλλικὸν ρητὸν :

L'habit ne fait pas le moine

Ὁ δραστήριος ἀστυνομικὸς υπάλληλος ἀναμείνει ἐναγωνίως τὸν λωποδύτην ἐν τῇ ἀκτῇ, ὁ δὲ ἀτυχῆς ἐπίσκοπος Μενεμένης εὐρίσκαται ἐν ἀπογνώσει πρὸ χαινούσης λιμοκοντορικῆς ἐνδυμασίας, καὶ ἀναλύεται εἰς δάκρυα καὶ ἰδρώτα συγχεόμενον πρὸς τὸ ἀμυρὸν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ὑγραίνει ἐτι τὸ ἀκούστιον σῶμα του.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Καρλόττας Κορδαὶ ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει τραγικώτερον ἐν λουτρῶ δυστύχημα !

Κτυπεῖ ἀπελπισὸς ὁ ἐπίσκοπος τὰς παλάμας, κατὰ τὸ εἰωθὸς, δέεται, καταρτάται, συντάσσει ἀφορισμούς, ἐκπέμπει φωνὰς ἀνάβρους, «ἐκλεψάν με οἱ ἰερόσουλαι, ἠράνισάν με οἱ ἀλιτήριοι... γυμνός εἰμι καὶ οὐκ ἐνδυσθῆσομαι...» καὶ ὁ μπανιέρης ἐπὶ παρουσίᾳ δλοκλήρου τοῦ ἀπλῆτου, ὡς εἴθισται, προσωπικῶν τῶν λουτρῶν τὸν παρεξήγει, τὸν νομίζῃ παρὰ φρονῶν, τὸν μεταχειρίζεται με τρόπον ἥπιον, τὸν λυπεῖται, μετ' ὀλίγον ἀλλάσσει τόνον, ἀμύνεται, ἐπικαλεῖται τὸ ἔντιμον παρελθὸν τοῦ καταστάματος, ζητεῖ ἱκανοποίησιν, καὶ καταλήγει ἐν τῷ εἴπῃ ἀποφθεγματικῶς «Κύριε, ἐπὶ τέλους ἐγείνε λάθος ἐκάματε ἀνταλλαγὴν με κάποιον ἄλλον, ἔστω ἡ ἀλλαγὴ δὲν εἶνε κλοπῆ». Ὁ ἀστυνομικὸς υπάλληλος προσέρχεται, ἔχει τὰς ὑπονοίας του, παραβάλλει τὰς φωτογραφίας, καὶ δυσκολευταὶ νὰ πεισθῆ ἐνώπιον τοῦ κοπτομένου ἐπισκόπου, ὁ ὁποῖος κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἦτο ἡ προσωποποίησης τῆς ἀληθείας γομφῆς.

Τὰ λοιπὰ ἀφίενται εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ ἀναγνώστου.

V

ὑπὸ ἀστυνομικὴν συνοδείαν λοιπὸν ὁ τέως ἐπίσκοπος ἐντὸς ἐνδυμασίας λιμοκοντορικῆς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ὠδηγήθη εἰς τὴν ὁδὸν Βερανζέρου ὅπου κατόπιν δυσκόλως ἐνονηθείσαν ἐξηγήσεων παρέμεινε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἐπιφάνιου, ὅστις ἐν τούτοις μόλις μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ διακόνου του ἔγνω νὰ πεισθῆ ἐν ἐκτάσει καὶ νὰ περιπτυχθῇ καλογηρικώτατα τὸν νεομάρτυρα τοῦ Φαλήρου ἐπίσκοπον Μενεμένην.

Τὰ κατὰ τὴν δυσεπίτευκτον παρηγορίαν τοῦ ἀτυχοῦς θύματος δὲν ἐνδιαφέρουσι τὸν ἀναγνώστην. Μόνος ὁ χρόνιος καὶ ἡ προσήλωσις εἰς τὰ θεῖα θέλωσιν συμπληρώσῃ τὴν ψυχροπαθῆρα δίαιταν τῶν γεμιστῶν κούρκων καὶ τῶν μπακαλαβῶδων, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ὑπέβαλεν αὐθωρεῖ

ὁ συναδέλφος ἐν Ἀθήναις εὐθὺς μετὰ τὸ ἀπαίσιον γεγονός :

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ μεταγωγὴ τοῦ παρεπιδήμου ἐπισκόπου ἐξακολουθεῖ καποτέ δὲ ἡ Α. Θ. ἐκδηλοῖ τὸ μύχιον ἀλλαγος τῆς ψάλλουσα πενθίμως εἰς ἕχον πλάγιον Δ' τὰ ἐξῆς :

Ναί—εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν
Ἄλλ' ἐμείναμεν μετ' ὁ κερμίον κενόν.
Ἐλάδομεν πνεῦμα ἑπουράνιον.
Ἄλλα πρὸς ἀναχώρησιν χρειάζεται ἀνείων.

Ἡ ἡθὼ τοῦ μεταγωγολοῦ τούτου ἀσματος συντετάρει τοὺς χριστιανικοὺς κύκλους τῆς πεπονοφόρου Μενεμένης, ὁ δὲ φόβος τῆς ἀνατιμήσεως τῶν εὐλογίῶν τοῦ θεωριεστάτου κυρίου Θεοομπου, παρασκευαζομένου νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὰ ἴδια με πληγωμένον τὸ κερμίον, θὰ ἐπιφέρῃ βεβαίως ἀνάλογον ὕψωσιν καὶ εἰς τὰς τιμὰς τῶν πεπονίων.

VI

Καὶ ἦδη ἡ Σύνοδος σκέπτεται σοβαρῶς νὰ ἀπαγορεύσῃ ἐρεξῆς εἰς τοὺς κληρικοὺς πᾶν εἶδος λουτροῦ πρὸς ἀποφυγὴν σκανδάλων μειούντων τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἱερατείου. Τὰ ἀποτελέσματα ἡμῶν τοιαύτης τυχὸν ἐγκυκλίῳ τῆς Συνόδου δὲν προμηγνύονται εὐάερα διὰ τοὺς Χριστιανοὺς.

Θ.***

Η ΕΡΗΜΗ

Μὲ βουρκωμένα σύννεφα
Ὁ οὐρανὸς μαυρίζει,
Μὰ ἡ ἀσημένια ἀστράπη
Τὰ σύννεφα χωρίζει.

Μὲ ἄγριεμένα κύματα
Ἡ θάλασσα φουσκώνει,
Μὰ τὸ καρτέρι τὴν πλανῆ
Μὲ μόνο τὸ τιμόνι.

Μὲ τοῦ Βορρᾶ τὸ μοῦγκρισμα
Ὁ πλάτανος μαδιέται,
Μὰ τὸ καλάμι τοῦ γελᾷ
καὶ τοῦ γλυκοκουνιέται.

Ὅλοι τοὺς μετ' ἡ δύναμι
Καὶ τὴν ἀδυναμία
Θὲ ναβρουσε παρηγορή
Μ' αὐτῆ... ἀπὸ Θεοῦ θωρή
Βοήθεια καρμιά
Δὲν ἔχει νὰ προμείνη.

Σ' τὴν βουρκωμένη ὄψιν τῆς,
Σ' τὴν ἀγρία ματιά τῆς,
Σ' τὸ φοβερὸ τῆς σπαραγμῶ,
Μενάχα ἕνα στεναγμῶ
Νὰ βγαίνει ἀπ' τὴν καρδιά τῆς
Θὲ ναβρῆ ἡ καυμένη.

I. ΜΑΡΑΝΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΩΝ

Ὅλα τὰ πράγματα ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των, ἔχουσι καὶ τὰ ἀρώματα τὴν ἰδικὴν των. Ὁ ἀμφιβάλλον περὶ τούτου

ὡς ἀναγνώσῃ τὰ κατωτέρω, ἄτινα μεταδίδει ἡμῖν εὐώδης τις συγγραφεὺς.

*

Τὸ Ἀγγλικὸν κοινοβούλιον ἐξέδιδε τῷ 1770 τὴν ἐξῆς ἀπόφασιν :

Ἡ γυνή, οἰασθήποτε ἡλικίας καὶ τάξεως, οἰουδῆποτε ἐπαγγέλεματος, ἔγγαμος, χήρα ἢ κόρη, ἥτις ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ νόμου τούτου ἐξαπατήσῃ, ἀποπλανήσῃ, ἢ προσελεγκύσῃ εἰς γάμον οἰουδῆποτε ὑπὸ κτύπος Α. Μ. δι' ἀρωμάτων, ψιμμυθίων, καλλωπιστικῶν ὕδατος, ψευδοῦς κόμης, ὀστηθοδέσμων με σιδήρα, κρινολίνων, περὶ δὲ ὀφθαλμοῦ με ὕψηλὰς πτέρνας, ψευδῶν ἰσχυίων κτλ. θὰ ὑποστῆ τὸν ἰσχύοντα κατὰ τῆς μαγείας νόμον, καὶ ὁ γάμος τῆς θὰ κηρυχθῆ ἄκυρος καὶ ἀνεκτέλεστος.

Ἡ Ἀγγλικὴ Βουλὴ, ὡς βλέπομεν, δὲν διεκρίνετο ἐπὶ ἐπεισεκαί... Ἀλλὰ ὑπὸ τῶν Ρωμῶν εἶχον ἦδη καταργηθῆ τὰ ἀρώματὰ ἕνεκα τῆς καταχρήσεώς των κατὰ τὰς κηδεῖας. Ματαία ἕμως ἀπαγόρευσις, καθότι ἀφ' οὗτου ὁ κόσμος εἶνε κόσμος, ἡ γυνὴ ἠγάπησε τὰ ἀνόητα, συνεπῶς δὲ καὶ τὰ ἀρώματα. Ἄλλοτε ἐδαπανῶντο χάριν αὐτῶν ποσὰ μυθώδη, ἀναντιφρῆτως δὲ αἱ γινόμεναι σήμερον δαπάναι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ὑπὸ πάσης Κυρίας τοῦ καλοῦ κόσμου εἶνε ἀσήμερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἄγνοεῖτε, ὅτι ὁ Νέρων κατὰ τὴν κηδεῖαν τῆς συζύγου του ἔκαυσε μύρα, ὅσα δὲν ἐξήρχει ἡ Ἀραβία νὰ παραγάγῃ ἐπὶ ὄλοκληρον ἔτος ; Καὶ προὐ αὐτοῦ Ἄρτεμις ἡ Β' ἡ προσωποποίησης τῆς συζυγικῆς ἀφοσιώσεως δὲν ἐδαπάνησε 100 000 φρ. εἰς μύρα καὶ ἀρώματα ἐπὶ τοῦ τάρου τοῦ συζύγου τῆς Μανωλώυ ;

Οἱ ἀρχαῖοι, πλοῦσιοι καὶ μὴ, συνήθειζον νὰ νίπτωνται συνεχῶς με ἀρώματα, καὶ νὰ καίωσι ἀπειρα φυτὰ εὐώδη κατὰ τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς. Ἀρὰ γὲ εἰς τὴν πολυτέλειαν ὠφείλετο ἡ κλίσις αὐτῆ ἢ εἰς τὴν ἐπικρατίαν τοῦ ἐκτεθηλυμένου πολιτισμοῦ τῶν Ἀνατολιτῶν ; Πιθανώτερον τὸ τελευταῖον τοῦτο.

Ἡ ἱστορία τῶν ἀρωμάτων συνδέεται στενωτάτα μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἡ τέχνη τῆς συνθέσεως αὐτῶν ἀνέρχεται βεβαίως μέχρι τῶν πρώτων Αἰγυπτίων καὶ τῶν πρώτων Ἰουδαίων. Ὁ Μωῦσῆς λέγει ἐν τῇ Βίβλῳ, ὅτι διετάχθη νὰ λάβῃ εὐάρεστα ἀρώματα, δι' ὧν νὰ προπαρασκευάσῃ θεῖον τι μύρον, ἵνα τὸ καύσῃ πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ του. Ἄρα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἦδη τὰ μύρα θεαορῶντο ἕξια νὰ τιμῆσων τοὺς θεοὺς. Εἰς τούτους δὲ ἀπέδιδον τὴν ἐφεδρείαν αὐτῶν καὶ οἱ Ἕλληνας, οἵτινες μάλιστα, ὡς ἔλεγον, ἀνεγνώριζον τοὺς ἐκ τοῦ Ὀλύμπου κατερχόμενους ἐκ τοῦ ἀμβροσίου ἀρώματός, ὅπερ ἡ παρουσία των διέχυεν.

Αἱ γυναῖκες τῶν Αἰγυπτίων ἔφερον πάντοτε σακκίδια εὐώδη οἱ δὲ Ἰουδαῖοι πρὸ τῶν δειπνῶν ἐπηλείφοντο πάντοτε δι' ἀρωματώδους ἐλαίου.

Οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ φίλοι ἐκείνοι τῆς τε-

λεότητος, έτελειοποίησαν και την μυροποιάν, ήτις παρὰ τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ περιωρίθη εἰς τὰς φυσικὰς οὐσίας, χωρίς νὰ ἐπιζητή τὴν σύνθετον δημιουργίαν τῶν ἀρωμάτων ὅπως τὰ νῦν. Ὁ Ὀμηρος ἐπιβεβαίωσεν, ὅτι ἦδη ἦν γνωστὸν ἀπὸ τῆς πολιορκίας τῆς Τροίας, ἠδιστόν τι ἀρώμα, ὅπερ συνέχευτο ἐξ ἀποστάγματος ροδοπετάλων καὶ ἐλαιώδους ρευστοῦ.

Οἱ Ἕλληνες ἀπέδωσαν τὸσαῦτα σπουδαίῳτα εἰς τὰ νέα ταῦτα ἐργαστήρια, ὥστε βαθμηδὸν κατέστησαν μετὰ τὴν ἀγορὰν τὰ μᾶλλον συγχναζόμενα μέρη ὑπὸ τοῦ κοινοῦ. Ἐκτοτε δὲ οὐδεμία τελετή, οὐδεμία πανήγυρις ἐτελεῖτο ἀνευ τῆς σμύρας καὶ τοῦ λιβάνου. Κατὰ τὰ δεῖπνα ὑπέρογκα θυμιατήρια διέχυον ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ τὰ δρυμύτερα τῶν ἀρωμάτων, ἅτινα βεβαίως ἠδύναντο νὰ ἐπιφέρωσιν τῷ ἐγκεφάλῳ ταραχὴν καὶ μέθην. Πλὴν τοιαύτη ἦτο. ἡ λατρεία πρὸς τὰ ἀρώματα, ὥστε οὐ μόνον παρέβλεπον τὸν κίνδυνον τούτον, ἀλλὰ καὶ ἐπιθυμῶσαν αὐτόν, ἀρωματίζοντες τὸν οἶνον των διὰ ῥόδου καὶ ἴου. Πρὸς τὰ εὐώδη δὲ ἐστιατόρια τῶν ἀμφιτρούνων διηγωνίζοντο καὶ οἱ συνδαιτυμόνες ἐρχόμενοι πάντοτε με ἀρώματα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

Διατρέχοντες τὰ καταλειφθέντα ἡμῖν συγγράμματα τῶν ἀπομακρυσμένων ἐκείνων ἐποχῶν, μανθάνομεν, ὅτι διὰ τὰ γύνακα καὶ τὸν λαμὸν εἶχον τὸ ἀρώμα τοῦ γαλακίσεου· διὰ τὰς σφύρας καὶ τὴν κόμην τὸ ἐξ ἀμαράκτου παχύμυρον διὰ τοὺς βραχίονας τὴν μίνθην· διὰ τὴν κεφαλὴν τὸν ρυμὸν τὸ κληματοῦλλου, κατασκευαζόμενον ἐν Κύπρῳ καὶ ἔχοντα τὴν ιδιότητα νὰ διατηρῇ τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος· καὶ διὰ τὴν διευκλύνειν τῆς πέψεως τὸν χυμὸν τοῦ λευκοῦ ἴου. Μετὰ ταῦτα ἔρχονται τὸ ἀρώμα τῆς Ἴριδος, ἧς ἡ ἀρίστη ποιότης κατασκευάζετο εἰς Ἡλιδα, τὸ ῥοδοστάγμα τῶν Φαρσάλων, τῆς Νεαπόλεως, τῆς Καπύης, ὁ κρόκος τῆς Ῥόδου, τῆς Κέω καὶ πλείστα ἄλλα ἀρώματα, ὧν ὁ κατάλογος θὰ ἦτο ὑπὲρ τὸ δέον ἐκτενής.

Οἱ Ῥωμαῖοι κυριεύσαντες τὸν κόσμον δὲν κατάρθωσαν νὰ μὴ κυριευθῶσιν ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν τούτων ἐθίμων. Ὡς οἱ βάρβαροι ἐπιδρομαῖς ἔπραξαν βραδύτερον διὰ τὴν ἐνδουμασίαν ἐνεκα τῆς συγχρωτίσεως αὐτῶν μετὰ τοῦ ἀηδεστάτου πολιτισμοῦ τῆς θησαυρούσης Ῥώμης, οὕτω καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ῥωμύλου ὑπερέβησαν εἰς τὴν μανίαν ταύτην τοὺς Ἀθηναίους. Ταῖς γνωσταῖς ἦδη δημιουργίαις προσέθηκαν τὸν ἀρωματώδη σχοίνον, τὰ ῥόδα τῆς Παλαιοῦ, τὸ ἡλεκτρον, τὴν ἱεροβοσάνην, ἀρώματα κατασταθέντα εἰδικὰ καὶ περιζήτητα παρὰ ταῖς κυρίαίς τῶν πατρικίων.

Οἱ θάλαμοι, τὰ λουτρά, αἱ κλίναι, οἱ τάπητες, τὰ παραπετάσματα, τὰ πάντα τέλος ἦσαν ἀρωματισμένα. Καὶ αὐτοὶ ἐτι οἱ θηριώδες τύραννοι κατελήφθησαν ὑπὸ μυρομανίας. Μὴ δὲν ἐκαίοντο φυτὰ ἀρωματώδη κατὰ διαταγὴν τοῦ Σύλλα ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐν ἧ ὑπέγραφε τὰς προγραφάς;

Τὰ παχύμυρα καὶ τὰ βέμματα ἠδουκίμωσαν ἐπίσης οὐκ ὀλίγον. Οὕτω διὰ τὸ μέλαι μετεχειρίζοντο τὸ ὑπέριον, τὴν βλοῖον τῶν κάρων, τὸ πρῶτον καὶ τὴν μύρριν. Διὰ τὸ ζανθὸν τὸν χυμὸν τοῦ κιδωνίου, τὴν τρύβα τοῦ ὄξους. Διὰ τοῦ μανδραγόρα ἐξηφανίζοντο αἱ ρυτίδες, καὶ δι' ἄλλων. Ἐβόφοτο. Ἡ τέχνη λοιπὸν τῶν ψιμυθίων καὶ τοῦ στιγματισμοῦ εἶνε ἀρχαιοτάτη· ἀλλ' ἐντυχωῶς καίτοι ἡ μανία τοῦ αἰώνος ἡμῶν πρὸς ὃ, τι ἀρχαῖον διαδίδεται ὁσμηραὶ ἐπὶ μᾶλλον, καὶ τοι τὰ πάντα μηχανώμεθα ἡμεῖς ἰδίᾳ ὅπως φανώμεν ἴσοι ἢ τοῦλάχιστον ἄξιοι τῶν προγόνων μας, ἐν τούτοις, ὁμολογῶμεν, πρὸς τιμὴν τῶν συγχρόνων πάσης πόλεως καὶ χώρας, ὅτι σπανίως ἀπαντᾷ τις πρόσωπον, προδίδον τὸσαῦτα πρὸς τὴν ἀρχαίαν ταύτην τέχνην κλίσειν καὶ ἀμιλλαν.

Ἡ χρῆσις τῶν ἀρωμάτων ἐπεκράτησεν ἐν Ῥώμῃ μέχρι τῆς πτώσεως τῆς μονοκρατορίας τῆς, μεθ' ἣν οἱ ὀρδαὶ τῶν κατακτητῶν, μὴ φροντίζουσαι βεβαίως ν' ἀρωματίζωνται, συνέτριψαν διὰ τῶν ἀγροίκων πεδίων των καὶ φιαλίδια καὶ ἀρώματα.

Ἐκτοτε διεκόπη τὸ ἔθιμον τοῦτο μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφοριῶν. Αὐτὰί ἐπανεφέρον ἐξ Ἀνατολῆς τὴν χρῆσιν τοῦ ῥοδοστάγματος, ὅπερ ἡγεμόνες καὶ εὐγενεῖς πυργοδέσποιναι μετεχειρίζοντο διὰ τὰς χειράς των. Τὸ ἀρώμα τοῦτο ὑπῆρξεν ἐξ ἀεί ἢ προτίμησις τῶν Ἀνατολιτῶν. Ἰστορικοί τινες ἀφηγοῦνται, ὅτι τῷ 1188 ὁ Σαλαδίνος, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ, διέταξε νὰ πλύνωσι τὸ ἔσωτερικὸν τοῦ ναοῦ διὰ τοῦ πολυτίμου τοῦτου ὕδατος. Ἐλαβον δὲ ἀνάγκην τὸσούτου ποσοῦ, ὥστε ἐχρησάσθησαν 500 καμήλους, ἵνα τὸ μεταφέρωσιν ἐκ Δαμασκοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. Βραδύτερον Μωάμεθ ὁ Β' κατακτησάσας τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔπραξε τὸ αὐτὸ διὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Σοφίας.

Ἡ τέχνη τῶν ἀρωμάτων διεδόθη κατὰ διαφόρους περιόδους τῆς ἱστορίας, ὑφισταμένη ὅμως πάντοτε πλείστας μεταπτώσεις. Ἐπὶ Φραγκίσκου τοῦ Β' ἐξετιμῆθη ὑπερβαλλόντως παρὰ τῆς αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, ἧτις προσεκάλεσεν ἀρωματοποιούς ξένους, ἀλλὰ τὴν δὲν γινώσκει τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ φοβερὰ ἐγκλήματα καὶ τοὺς πλείστους αἰφνιδίους θανάτους τοὺς ἀποδιδόμενους εἰς τὰ ἀρωματιζόμενα χειρόκτια, ῥινόμακτρα, ριπίδια, ἐπιστολάς;

Λουδοβίκος ὁ ΙΔ' ἀπηγόρευσεν ἐπίσης τὰ ἀρώματα, ἀλλ' ἡ Αὐλὴ ἐλάτρευεν αὐτά. Αἱ κυρίαί εἰς τὸ πείσμα του καθ' ἑκάστην μετέβαλλον τοὺς συρμούς των, προτιμῶσαι ὅτε μὲν τὸ πολυάνθημον καὶ τὸ ἡλεκτρον, ὅτε δὲ πλείστα ἄλλα, ἅτινα μετεχειρίζοντο διὰ ἀρωματισμὸν τῶν ἐνδύματων των. Διὰ τοῦτο καὶ ἐκλήθη κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἡ Αὐλὴ τῶν Βερσαλλίων Αὐλὴ ἀρωματισμένη.

Οἱ χρονολογῆται τῆς ἐποχῆς ἀναφέρουσιν, ὅτι ὁ στρατάρχης Ρισελιὲ ἀνέπνεεν ἀτμόσφαιραν, ἣν διὰ φυσικῶν διετήρου ἀδιαλείπτως ἀρωματισμένην. Ἡ Μαρία Ἀντουανέττα ἤγαπα μόνον τὸ ἀρώμα τοῦ ῥόδου καὶ τοῦ ἴου. Ναπολέων ὁ Α' καθ' ἑκάστην ἔλουε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαμὸν δι' ὕδατος τῆς Κολωνίας. Ἡ δὲ αὐτοκράτειρα Ἰωσηφίνα εἶχεν ἀδυναμίαν διὰ τὸν μύσγον, ἀρώμα τῶνον ὄξύ, ὥστε καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της διετηρήθη ἐν τῷ κομμωτηρίῳ της, μολοντί πολλὰκις τὸ ἔπλυναν καὶ τὸ ἔβαψαν ἐκ νέου. Ἴσως δὲ ἐνεκα τῆς ἀκατανόητου ταύτης αὐτοκρατορικῆς προτιμῆσεως διέδοθη τὸ ἀρώμα τοῦτο καὶ παρὰ τῷ λαῷ, καὶ ἴσως, ἴσως εἰς αὐτὴν ὑπερίκομεν σήμερον τὴν δυσάρεστον ἐκπλήξιν νὰ αἰθανώμεθα ἐνίοτε καθ' ὅδον τὸ ἰσχυρότατον τοῦτο ἀρώμα, ὅπερ ἀπέμεινεν τὸ ἀρώμα τῆς κατωτάτης κοινωνικῆς τάξεως.

Εἶνε ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἀνήθη τινὰ ἀναδίδουσιν ἐπικίνδυνον ἀρώμα. Ἰατροί τινες, οὐ τὸ ὄνομα μοι διαφεύγει, καὶ πολλοὶ μυθιστοριογράφοι ἀναφέρουσιν περὶ νέας τινοῦς παθούσης ἐξ ἀσφυξίας ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων ἀνηθεσίμης κρίνου. Ὁ Jules Janin ἀφηγεῖται ἡμῖν τὸν θάνατον τοῦ ζωγράφου Ρεδουτέ, τοῦ ἐπικληθέντος «Ραφαὴλ τῶν ἀνθέων», προσελθόντα καὶ αὐτὸν ἐξ ἐνὸς κρίνου. Πλὴν δὲ τούτων, τῶν σπανίων εὐτυχῶς περιπτώσεων, ὁ σοφὸς Boerhaave λέγει, ὅτι ἠσθάνετο αὐτόν ἐν καταστάσει μῆθης, ὁσάκις ἀνέπνευε τὸ ἀρώμα τοῦ ὑσκούμου. Γνωστὴ μοι κυρία ἔχανε προσωρινῶς τὴν ὄσφρησιν, μόλις ὄσφρανετο πολυάνθημον. Ὁ Zacchus, ὁ περίφημος χημικός, καθίστατο μανιώδης, ὁσάκις ὄσφρανετο ἐρυθρὸν ῥόδον. Καὶ πόσα ἄλλα...

Εὐτυχῶς ἡ χημεία οὐ μόνον ἐξηφάνισεν ὅλας ταύτας τὰς δηλητηριώδεις οὐσίας, ἀλλὰ καὶ ἐφύερν ἀρώματα ἐντέλως ἀβλαβῆ, ὥστε χάρις εἰς τὰς νέας ταύτης ἀνακαλύψεις, ἀφόβως δύναμεθα νὰ μεταχειρίζομεθα πάντα τὰ προϊόντα τῶν ἀρωματοποιῶν πλὴν τῶν ψιμυθίων, ἅτινα, καλὰ μοι ἀναγνώστρια, εἶνε πάντοτε καταστραπτικά!

Τοιαύτη ἡ ἐπίσημος ἱστορία τῶν ἀρωμάτων, ὅπως ἀφηγοῦνται αὐτὴν τὰ βιβλία καὶ οἱ χρονολογῆται τῶν παλαιῶν ἐποχῶν. Ἀδύστη καὶ εἰλικρινής, ὅπως καὶ πᾶσα ἄλλη ἱστορία, με τὸς ἥρωας καὶ τὰ θήματα, με τὸς καταδιωγμούς, τὰς ἐπαναστάσεις καὶ τὰς ἥττας της.

Ἄλλ' εἶνε, ὡς εἶπομεν, ἡ ἐπίσημος τῶν ἀρωμάτων ἱστορία. Ὁ συγγραφεὺς της ἠρέσθη μόνον εἰς τὴν ἀπὸ περιωπῆς ἐπισκόπησιν τῶν κυριωτέρων συμβάντων, καὶ ἴσως εἶνε εὐχарιστημένος ἐκ τοῦ ἔργου του· ἀλλ' ὁ ἀναγνώστης ἐν ἐκάστη γραμμῇ, ὑπὸ ἐκαστὴν λέξιν, θ' ἀνακαλύπτῃ χάσματα καὶ κενὰ, τὰ ὅποια μάτῃ θὰ προσπαθῆσθ νὰ συμπληρωσῇ, ἐάν δὲν

προστρέξῃ εἰς τὴν θουματουργὸν τῆς φαντασίας του συνδρομήν.

Ἡ φαντασία! αὕτη μόνη δύναται νὰ συμπληρώσῃ τὰ κενὰ. Μεθ' ἑκάστην λέξιν τῆς ἱστορίας θ' ἀνοίξῃ τὰ γλυκύτατα χεῖλη της ὡς δύο ζωντανὰς παρενθέσεις, καὶ θὰ διηγῆται τὰς θελκτικωτάτας σκηνας, αἰτίνες σχετίζονται πρὸς τὸ δεῖν ἀρώμα, τὰ συγκινητικὰ ἐπεισόδια, ἅτινα ἀπέπρευσαν ἐκ τῶν δεῖνα μύρων. Ἐν μανθάνον εὐδιαζὸν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ εὐδαίμονος εἰς δυστυχῆ καὶ τανάπαλιν, ἐν χειρόκτιον διὰ τοῦ ἀρώματός του νὰ ἐμπνεύσῃ πόθους, ὧν ἡ ἐπίδιωξις θὰ μετατρέψῃ τὴν γαλήνην εἰς τρικυμίαν, ἐν ῥόδον τέλος μυροβόλον διδόμενον ἢ λαμβανόμενον δύναται νὰ γείνη ἡ αἰτία, δι' ἣν τὸ μεδιάμα θ' ἀνήσῃ ἢ θὰ μαραινθῆ, ἡ κεφαλὴ θὰ στεφθῇ διὰ δάφνης ἢ διὰ προῶρου λευκῆς κόμης, τὸ μέτωπον θὰ ἐορτάξῃ αἰωνίαν ζοίξιν, ἢ θὰ ὀργωθῆ διὰ βαθεῖων φθινοπωρινῶν ρυτίδων.

Καὶ ἡ φαντασία δὲν θὰ παραπλανήσῃ τὸν ἀναγνώστην· θὰ τῷ ἐπαναλάβῃ ἀπλῶς πράγματα ὑπαρκτά, ἅτινα ἡ πείρα ἐδίδαξεν εἰς τοὺς ἄλλους.

Ἐπειτὰ θὰ ὑποβοηθήσῃ τὸ ἔργον της ἡ ἀνάμνησις, τὸ κεκλεισμένον βιβλίον, ὅπερ ἐκαστος φέρει μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ὅπερ ὑπὸ τῆν ἐπίδρασιν ἐλαχίστων ἀποτοε αἰτιῶν, ἀνοίγεται ὡς τελειότατον φωνογράφον, καὶ ἐπαναλαμβάνει ἡμῖν ἀπρόσκλητον διάφορα κατ' ἐκλογὴν κεφάλαια τῆς ἀτομικῆς ἡμῶν ἱστορίας.

Εἰς τὴν ἐλαχίστην πνοὴν τῆς αἴρας, εἰς τὴν μικροτάτην τοῦ ἀέρος μετατόπησιν, εἶτε ἐν χορῷ εἶτε ἐν ἐκκλησίᾳ, εἶτε καθ' ὄδον εἶτε ἐν τῷ οἴκῳ δύναται νὰ ὑπάθεσθ τὴν αἰσθησὶν ἡμῶν ἀρώματι εὐάρεστον καὶ γλυκῆν.

Ἡ ἀνάμνησις τότε λύει τὴν φύλαρον γλῶσσάν της, καὶ ἀρχεται ἀφηγομένη καὶ ἰδοὺ κόσμοι δλόκληροι παρελθόντες, σκηναὶ συγκινητικαὶ, προσφιλεῖς λησμονηθεῖσαι ὑπάρξει, φίλοι ἀπόντες, ἡμέραι εὐτυχίας παρελθούσης ἢ ἡμέραις θάνατον, παλμοί, δάκρυα, στεναγμοί...

Τοιοῦτον τὸ συμπλήρωμα τῆς ἱστορίας τοῦ ἀρώματος, ὅπερ εἶνε ἡ εὐγενεστέρα ἐκδότησις τῆς ὕλης, καὶ ὅπερ θὰ εἶνε πάντοτε προσφιλέσ, καὶ ἀν' ἐτι ὅλα τὰ Κοινωβούλια τοῦ κόσμου ψηφίσωσι κατ' αὐτοῦ πρῶτασιν μομφῆς.

Η ΕΓΧΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ

(Ἀγγλικὸν διήγημα).

— Προσεκάλεσα τὸν Ἐλιὸτ νὰ ἔλθῃ ἀπόψε ἐδῶ, ὅπως συζητήσωμεν περὶ μικρᾶς τινοῦς υποθέσεως, Δόξα. Ἐάν ἔλθῃ πρὸ ἐμοῦ, νὰ τὸν περιποιηθῆς ὥς ὅπου φθάσῶ. Νὰ φερθῆς πρὸς αὐτόν με καλὸν τρόπον, ἀγαπητῇ μου κόρη. Εἶνε τῶντι νέος καλὸς καὶ σῶφρον, καὶ ὁ ἰκανώτερος ὅ-

πᾶλληλος ἐξ ὧων ἔσχον. Μοὶ ἐφάνη τελευταῖον ὀλίγον δύσθυμος, καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ εἶνε πολὺ εὐγνώμων δι' οἰανδήποτε μικρὰν περιποίησιν σου.

Ταῦτα εἶπε πρὸς τὴν θυγάτηρα του ὁ πλούσιος ἔμπορος Ριχάρδος Βλαίρ, ἔγκραταλίπων τὴν ἐν Ριχμόνδῃ ὡραίαν ἐξοχικὴν του οἰκίαν ὅπως μεταβῆ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὀμιλῶν μετ' ἐπισήμου συγκαταβάσεως, ἧτις καθαρῶς ἐδείκνυε τὰ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους του καὶ τὴν θέσιν ἐκαστοῦ τούτων αἰσθημάτων του.

Ἡ Δόξα ἦτο κόρη εὐπειθῆς· τοῦτο ἀπέδειξε καὶ ἡ ὑποδοχὴ της πρὸς τὸν προστατευόμενον τοῦ πατρός της. Βεβαίως ὅμως ὁ κάλλιστος οὗτος πατήρ θὰ ἦτο λίαν δεδίκαιο λογημένος ἀνεκτάων ὅσα εἶπε περὶ τοῦ «καλοῦ καὶ σῶφρονος» χαρακτῆρος τοῦ νέου, ἐάν ἔβλεπε τὴν ἐπὶ τοῦ πρόκειμένου συμπεριφορὰν του· διότι μόλις ἐκλείσθη ἡ θύρα ὑπὸ τῆς ὑπηρετριάς της εἰσαγαγούσης αὐτόν παρὰ τῆ νεαρᾷ κυρία της, ὁ Ἐλιοτ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τῆν δεσποίνιδα Δόξαν, καὶ δὲν τὴν ἐγκατέλειπεν εἰμὴ ἀφοῦ ἐναπέθηκεν ἐπὶ τῶν ἐρυθρῶν χεῖλέων της τοῦλάχιστον ἡμίσειαν δωδεκάδα φιλημάτων.

Ἡ Δόξα μὴ φρνεύσῃ ποσῶς ἐκπεπληγμένη ἐκ τοῦ εἰδους τοῦτου τοῦ χαριετισμοῦ, προσεπάθησε νὰ τακτοποιήσῃ τὴν ὡραίαν της κόμην, καὶ τὰ τρίχαπτα τοῦ τραχήλου της, ἅτινα εἶχον διαταραχθῆ ἐκ τῆς ὑποδοχῆς, τὴν ὅποιαν τῶσον εὐπειθῶς ἔκαμεν εἰς τὸν κύριον Ἐλιοτ.

— Εἶχον καιρὸν νὰ σε ἰδῶ, Ἐβρῖκε, εἶπεν βίπτοια πρὸς αὐτὸν βλέμμα ἐκφραστικὸν ὑπὸ τὰς μακρὰς βλεφαρίδας, αἰτίνες ἐπεσκόπων τοὺς ὄφθαλμούς κυανούς ὄφθαλμούς της.

— Καὶ τῶντι δλόκληρος αἰὼν! ἀπήνητησεν ὁ ὑπάλληλος. Κατάρθωσα νὰ φθάσω ὀλίγην ὥραν πρὸ τοῦ πατρός σου, ἐλπίζω νὰ σε εὖρα μόνην, ἀλλὰ χωρὶς ἄλλο θὰ ἐπιστρέψῃ ἐνωρίτερα παρὰ ποτε. Εἶνε ἡ τύχη μου!

— Ἐβρῖκε, γνωρίζεις διὰ τί ὁ πατήρ μου σε ἐξήτησεν ἀπόψε;

— Δὲν φαντάζομαι τίποτε, ἐκτός ἐάν πρόκηται περὶ τῆς υποθέσεως τῆς Κοκόνδης.

— Δύναμαι νὰ σε πληροφορήσω περὶ τούτου, ἀν καὶ νομίζω ὅτι δὲν θὰ εὐχάρισθησῇ τῶσον ὅσον ἐλπίζεις ὁ πατήρ μου. Εἰς ἐκ τῶν ἐκεῖ ἀναποκριτῶν μας ἀπέθανε, καὶ ὁ πατήρ μου θέλει νὰ σε στείλῃ πρὸς ἀναπλήρωσιν του.

— Καὶ τίς δύναται νὰ με πείσῃ ν' ἀπομακρυνθῶ τῆς Ἀγγλίας καὶ σοῦ Δώρα; ἀνεφώνησεν ὁ νέος. Ὁ χωρισμὸς οὗτός θὰ εἶνε διὰ πολλὰ ἔτη.

— Φοβούμαι ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃς, Ἐβρῖκε μου, εἶπε μελαγχολικῶς ἡ κόρη. Γνωρίζεις τὸ πατέρα μου. Ἡ ἀρνησις τοῦ νὰ ὑπακούσης εἰς τὰς ἐπιθυμίας του θὰ σε καταστήσῃ σχεδὸν ἔγθρον του, καὶ τὰ πράγματα μεταξὺ μας θὰ εἶνε πλέον ἀπραγματοποίητα παρὰ ποτε.

— Δόξα, πρέπει νὰ ὀμιλήσω πρὸς τὸν

πατέρα σου, ἀνέκραξεν ὁ νέος. Ὄταν μᾶθη, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς εὐτυχίας τῆς κόρης του, δὲν θὰ εἶνε τῶσον σκληρὸς, ὥστε νὰ ἀπορρίψῃ τὰς ἠνωμένας δεήσεις μας. Φαίνεται πάντοτε καλὸς πρὸς ἐμέ. Ὅ,τι δῆποτε καὶ ἀν συμβῆ θὰ εἶνε προτιμότερον τῆς ἀμφιβολίας ταύτης.

— Ὅχι, ἀγαπητῆ Ἐβρῖκε, ὄχι! πῖστευσὸν με, θὰ κατορθώσωμεν μόνον ν' ἀνταλλάξωμεν τὰς ἀμφιβολίας μας με βριστικὴν ἀπελπισίαν. Γνωρίζεις καλῶς τὸν πατέρα μου, καὶ εἶνε ἀνωφελὲς νὰ κρῶσω ἀπὸ σε καὶ ἀπὸ τὸν ἐαυτόν μου, ὅτι ἀγαπᾷ περισσότερο τὰ χρήματα ἀπὸ τὸ τέκνον του. Εἶπεν ἐπανειλημμένως, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ νυμφευθῶ ἀνδρα πτωχότερον αὐτοῦ, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι θὰ τηρήσῃ τὸν λόγον του.

— Καὶ με συμβουλεύεις νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Κίνα, με τὴν πιθανότητα νὰ μὴ σε ἐπανιδῶ, Δόξα μου; Οὐδὲν εἶνε χειρότερον ἀπὸ αὐτὸ βεβαίως.

— Ὡ. Ἐβρῖκε! δός μοι καιρὸν νὰ σκεφθῶ. Σήμερον μόνον τὰ ἔμαθα, ἀνέκραξεν ἡ Δόξα σχεδὸν κλαίονσα. Ἰδοὺ ὁ πατήρ μου ἔρχεται, καὶ ἔγω ἀκόμη τόσα νὰ σοὶ εἶπω. Πρέπει νὰ σε ἐπανιδῶ ταχέως. Δύνασαι νὰ ἔλθῃς τὴν Πέμπτην κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν; Ὁ πατήρ μου θὰ δεῖνῃσῃ ἔξω τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

— Βεβαίως· δύναμαι, ἀπεκρίθη ὁ Ἐβρῖκος, καθ' ἣν στιγμὴν ἤνοιξε ἡ θύρα, ὅπως εἰσέλθῃ ὁ κύριος τῆς οἰκίας.

— Ἄ! Ἐλιοτ, ἐφθάσες πρῶτος, τακτικὸς καθὼς πάντοτε· καλὴ συνήθεια δι' ἐνα νέον. Ἐλπίζω, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου σε περιποιήθη! ἔ! Δόξα;

— Προσεπάθησα νὰ σε εὐχαριστήσω, πάτερ, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ἡ νεάνις. Ὑποθέτω, ὅτι ἡ παρουσία μου εἶνε πλεον περιττή.

— Ναι, ἀγαπητῇ μου, δύνασαι νὰ ἀπέλθῃς. Στείλέ μας καὶ μιαν φιλήν οἴνου. Λοιπὸν, Ἐλιοτ, ἐξηκολούθησεν ὁ ἔμπορος, ὅταν ἔμειναν μόνοι, ἐνθ' ἐθάδιζε κατὰ μῆκος τοῦ δωματίου φανερῶς εὐχαριστημένος με τὸν ἐαυτόν του καὶ με ὅλον τὸν κόσμον ἐν γενεῖ, ἔγω καλὰ εἰδήσεις σήμερον ἐξ Ἀμερικῆς. Ἐκλείσαμεν τὸ συμβόλαιον με ἐκείνον τὸν ἐμπορικὸν οἶκον τῆς Νέας Ὑόρκης, περὶ τοῦ ὁποίου σοὶ ὀμίλησα, καὶ ἡ διαπραγματεύσεις θὰ μοῦ φέρῃ ἐπάνω κάτω 20 χιλ. λιρῶν. Δὲν εἶνε κακὴ δουλειά; ἔ, Ἐλιοτ;

— Εἶσθε πολὺ τυχεροὶ, κύριε, ἀπήνητησεν ὁ Ἐλιοτ μετὰ τινος πικρίας.

— Ἐγὼ καὶ ἄλλο νέον νὰ σοὶ εἶπω, τὸ ὅποιον περισσότερο σε ἐνδιαφέρει, φίλε μου. Ἐμαθὸν τὸν θάνατον τοῦ Σμιθ, τοῦ ἐν Κοκόνδῃ ἀναποκριτοῦ μας, καὶ ἔγω ἀνάγκην τινός, ὅπως τὸν ἀναπληρώσῃ. Εἶνε καλὴ θέσις, καὶ χρειάζομαι κάποιον, τὸν ὅποιον νὰ ἐμπιστευώμαι. Εἶμαι ἀρετὰ εὐχαριστημένος με τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὅποιον ἐξετέλεσεσ τελευταίως τὰ καθήκοντά σου, καὶ ἐσκεπτόμην—τέλος πάντων ἀπεφάσισα— νὰ σε στείλω εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν.

— 'Αλλά, κύριε, ήρχισεν ο 'Ελιος εν ἀπειπισί.

— Μή με ευχαριστήσῃ! 'Ἐξέρω καλά, ὅτι εἶσαι εὐγνώμων, καὶ εἰμαι βέλαιος, ὅτι θὰ μείνωμεν ἀφόρτοι ευχαριστημένοι. Θὰ ἦσαι ἕτοιμος ν' ἀναχωρήσης τὸν προσεχῆ μῆνα;

— Θὰ σκεφθῶ, κύριε, ἀν ὥς ὑποθέτω, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ δώσω ἀμέσως τὴν ὀριστικὴν μου ἀπάντησιν.

— 'Οχι βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ ἔμπορος, ἐκπλαγεὶς ὀλίγον ἐκ τοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὅποιον ἐδέχθη ὁ 'Ελιος τὴν καλὴν εἰδήσιν.

'Ἐπειτα ἠκολούθησε καὶ ἕτερα εἰδήσεις, ἡς κατετάραξε τὸν δυστυχῆ ὑπάλληλον.

— 'Ισως θὰ σὲ ἐνδιαφέρῃ νὰ μάθης καὶ ἐν νέον οἰκογενειακόν, τὸ ὅποιον μὲ ὑπερηχαριστήσας, 'Ελιος. 'Ἡ κόρη μου νυμφεύεται.

— 'Ἀδύνατον! Δηλαδή, κύριε, μὲ συγχαίρετε, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζον τίποτε περὶ τούτου.

— 'Ε! ἀνεφώνησεν ὁ ἔμπορος, βλέπων μετ' ἐκπλήξεως τὸν σύντροφόν του. Πολλοὺς φησὶ, ὅτι δὲν γνωρίζεις τίποτε. Νὰ σοῦ εἴπω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ Δώρα μου ἀκόμη δὲν ἤξευρε, ἀλλ' ἀναμφιβόλως θὰ μείνῃ καὶ αὕτῃ ευχαριστημένη, ὥπως καὶ ἐγώ. Σήμερον μόνον ἦλθεν ἡ ἐπιστολὴ ἀπὸ ἑνα καλαιὸν φίλον μου, ὅστις ἔχει ἑκατομμύρια, φίλε μου, καὶ γράφει, ὥπως προτείνῃ τοὺς γάμους τοῦ μοναγενοῦς του υἱοῦ μετὰ τῆς κόρης μου. 'Ο νέος οὗτος κἀπου εἶδε τὴν Δώραν μου, καὶ ὡς φαίνεται, τὸν κατεγοήτευσεν ἡ μικρὰ πονηρά! Τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα θὰ ἔλθῃ ὁ γαμβρὸς νὰ μὰς ἐπισκεφθῆ. Δὲν ἔχω λοιπὸν δικαίον νὰ χαίρω, 'Ελιος;

— Δέχθητε, σὰς παρακαλῶ, τὰ συγχαρητήριά μου, κύριε, εἶπε μελαγχολικῶς ὁ ὑπάλληλος.

— 'Αλήθεια, 'Ελιος, ἐπανελάθεν ὁ ἔμπορος μετὰ στιγμῆν ευχαρίστων ρεμβασμῶν, μοὶ ἐφάνην τελευταίως ὀλίγον δυσδιάθετος. Μήπως ὑποφέρει;

— 'Ω, ὄχι, κύριε, σὰς ευχαριστῶ καθόλου μάλιστα! ἔσπευσε ν' ἀποκριθῆ ὁ 'Ελιος, ταραχθεὶς ὀλίγον ἐκ τῆς ἀσυνήθους ταύτης μερίμνης ὑπὲρ αὐτοῦ.

— 'Ἡ χαρὰ τῆς ὁποίας ἀπήλυσεν ὁ Βλαίρ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀκούων περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἐμπορικῶν του σχεδίων, καὶ πρὸ πάντων ὁ ἀρραβὼν τῆς θυγατρὸς του, ἐπλήρωσαν τὴν καρδίαν του εὐμενείας καὶ ἀγαθότητος πρὸς ἅπαντας ἐν γένει καὶ πρὸς αὐτὸν ἔτι τὸν ὑπάλληλόν του.

— Μὴ ἔλαθες κακὰς εἰδήσεις;

— 'Οχι, κύριε.

— 'Ισως ἔχεις χρέη. Μὴ φοβεῖσθαι νὰ μοῦ εἴπῃς τὴν ἀλήθειαν, 'Ελιος. 'Ἐχω πατρικόν ἐνδιαφέρον διὰ σὲ, σὲ βεβαίως, καὶ ἴσως δυνηθῶ νὰ σὲ βοηθήσω. Εὐχαριστῶς σοῦ προπληρώνω ἑκατοντάδα τινα λιρῶν.

— Σὰς εἶμαι εὐγνώμων, κύριε, ἀλλὰ δὲν ἔχω χρέη.

— Τότε δὲν εἶνε ἄλλο, τέκνον μου, ἢ ὅτι εἶσαι ἐρωτευμένος.

'Ο 'Ελιος ἀνεπήδησεν ἐρυθρῶν, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκει λέξεις, ὥπως ἀποκριθῆ. 'Ο ἔμπορος τὸν ἐθεώρησεν ἐπὶ στιγμῆν, κατόπιν ἐγάλασε θυρωδῶς, καὶ ἀνέκραξε τρίβων τὰς χεῖρας.

— Τὸ εὖρον τέλος πάντων! 'Ἐλα, ἐξομολογήσου, φίλε μου, τί τρέχει; Δὲν σὲ θέλει ἐκεῖνη;

— Μὲ θέλει, κύριε, ἀπήντησε τρέμων ὁ 'Ελιος, ἀλλ' εἶνε πλούσια καὶ ἐγώ πτωχός. 'Ο πατὴρ τῆς ποτὲ δὲν θὰ συγκατανεύσῃ!

— Μπὰ μπὰ! Αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον ἐμπόδιον; Πρέπει κἀπως νὰ τὰ διορθώσωμεν τὰ πράγματα. Εἶνε ἀδιακρίσια νὰ ἐρωτησῶ τὸ ὄνομα τῆς κόρης. Γνωρίζω ἐγώ τὴν οἰκογένειαν;

— Φοβοῦμαι, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρω τὸ ὄνομά της, εἶπεν ὁ πτωχός 'Ελιος ζητῶν τρόπον ὑπεφυγῆς.

— Καλὰ, εἶπέ μοι μόνον, ἐὰν γνωρίζω τὸν πατέρα της.

— Τὸν γνωρίζετε, κύριε.

'Ο ἔμπορος ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν, ἔπειτα κατήνευγε τὸν γρόνον του ἐπὶ τῆς τραπέζης εἰς τρόπον ὥστε ἀνεπήδησαν τὰ ποτήρια.

— Τώρα τὸ εὖρον.

'Ο πτωχός 'Ελιος ἐπάγωσε.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπῃς καὶ εἶτε ὄχι μὴ προδοθῆς κατ' ὀδύνα τρόπον. Εἶνε ἡ κόρη τοῦ γέροντος Βρούκς! Σὰ εἶδον τελευταίως μετ' αὐτῆς τῆς δεσποινίδος. 'Ο πατὴρ τῆς μοῦ ἐκέρισε προχθὲς μίαν ἐμπορικὴν δίκην, καὶ θέλω νὰ εἰμεθὰ ἴσοι. 'Ἐν τούτοις οἰαδῆποτε καὶ ἀν εἶνε ἡ νέα, ἔχω τὴν διάθεσιν νὰ σὲ βοηθήσω.

— Πῶς, κύριε; ἠρώτησεν ἀσθμαίνων ὁ 'Ελιος.

— Πῶς; δὲν εἶνε δύσκολον. 'Ἐὰν ὁ γέρον δὲν δίδει τὴν συγκατάθεσιν του, κάμε το χωρὶς αὐτήν. Διὰ τί δὲν τὴν κλέπτεις;

— Νὰ τὴν κλέψω, κύριε; 'Αληθῶς μὲ συμβουλεύετε νὰ πράξω τούτου;

— Καὶ διὰ τί ὄχι; 'Οχι μόνον σὲ συμβουλεύω, ἀλλὰ θὰ σοὶ δώσω καὶ δῶρον τοῦ γάμου· σοὶ προσφέρω δὲ καὶ τὴν ἀμαζάν μου δι' οἰανδήποτε νύκτα θέλεις. Σὰς ὑπονοῦμαι προσέτι καὶ τὴν εὐχὴν μου. Γνωρίζω ἕνα ἱερέα εἰς ὀλίγον μιλίων ἀπόστασιν ἀπ' εἰδῶ, ὅστις θὰ σὰς στεφανώσῃ ευχαριστῶς, ὅταν τοῦ γράψω ἐγώ. 'Αλλοτε τοῦ ἔκαμα μίαν χάριν.

— 'Αληθῶς λοιπὸν θὰ μὰς δώσητε τὴν εὐχὴν σας καὶ τὴν βοήθειάν σας; ἀνεφώνησεν ὁ ὑπάλληλος.

— Βεβαίωτατα, ἀπήντησεν ὁ κ. Βλαίρ, νομίζων ὅτι εὖρε τὴν περίστασιν νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις τὸν εἶχε ζημιώσει.

— Πρέπει νὰ διδάξωμεν τὸν γηραιὸν φιλάργυρον, ὅτι τὰ αἰσθήματα τῆς κήρης του δὲν εἶνε ἀντικείμενον ἐμπορίου. Κανείς δὲν πρέπει νὰ αἰσχύνηται νὰ σὲ ἔχη γαμβρόν, 'Ελιος.

— Εὐχαριστῶ, κύριε, εἶπε ταπεινῶς ὁ νέος.

— Συζητήσατέ τα με τὴν νέαν, καὶ ὅταν εἶνε ὀλα ἕτοιμα, εἰδοποιήσε με. 'Ἡ ἀμαζα θὰ εἶνε εἰς τὰς διαταγὰς σας. Δὲν θὰ παραβῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου.

'Ο 'Ελιος, καθὼς εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὴν Δώραν, παρευρέθη τὴν Πέμπτην τὸ ἑσπέρας εἰς Ριχμόνδην, τὴν πρῶταν δὲ τῆς ἐπαύριον, ὅτε εἰσῆλθεν ὁ κύριος Βλαίρ εἰς τὸ γραφεῖόν του, εὖρε τὸν ὑπάλληλόν του προσμένοντα ἀνυπομόνω νὰ τῷ ὁμιλήσῃ.

— Λοιπόν, φίλε μου, τί συμβαίνει; τὸν ἠρώτησεν, ἐκπλαγεὶς ὀλίγον, διότι τὸν ἔβλεπεν εἰς ἀσυνήθη ὄραν. Κανὲν νέον περὶ τῆς Ἀμερικανικῆς ὑποθέσεως;

— 'Οχι, κύριε, δὲν πρόκειται περὶ ἐργασίας. Σὰς ζητῶ συγγνώμην, διότι σὰς ἐνοχλῶ εἰς αὐτήν τὴν ὄραν, ἀλλ' ἔσχετε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν...

— Λέγε λοιπόν!

— 'Ὅτι θὰ μὲ βοηθήσετε.

— 'Α! διὰ τὸν γάμον σου! Τώρα ἐνθυμοῦμαι, εἶπε γελῶν ὁ κ. Βλαίρ. Λοιπὸν τὴν εἶδες; Τί λέγει διὰ τὸ σχεδῖόν μου;

— Τὸ ἐπιδοκιμαζει, κύριε, ἐτραύλισεν ὁ ὑπάλληλος, κρύπτων τὸ πρόσωπόν του ὀπισθεν τοῦ γραφείου, ἔνθα προσεποιεῖται, ὅτι παρετήρη. Μεθαύριον, ἐὰν σὰς εἶνε εὐκολον.

— 'Ὅσα ταχύτερον, τόσῳ καλλίτερον, δῖέκοψεν ὁ γέρον. Εἶμαι ἕτοιμος νὰ τηρήσω τὸν λόγον μου.

'Ἐνθ' ὄμιλει, ἔκυψεν εἰς τὸ γραφεῖόν καὶ ὑπέγραψεν ἕν συναλλάγμα, τὸ ὅποιον ἔδωκε πρὸς τὸν ὑπάλληλόν του.

— 'Ἰδοὺ τὸ δῶρον τὸ ὅποιον σοὶ ὑποσχέθη. 'Ἡ ἀμαζὰ μου μεθαύριον θὰ εἶνε εἰς τὰς διαταγὰς σου. 'Αλήθεια, τί σκέπτεται ἡ μνηστὴ περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς Κίνας; 'Ἐλπίζω, ὅτι ὁ γάμος σου δὲν θὰ σὲ ἐμποδίσῃ νὰ ὑπάγῃς ἐκεῖ.

— 'Ἐπιθυμῶ νὰ κάμωμεν ὄ, τι σὰς ευχαριστῶ, κύριε.

— Βλέπω, ὅτι εἶνε κἀρη φρόνιμος. 'Ἐὰν μείνητε εἰς Λονδίνον μετὰ τὸν γάμον, θὰ ἔλθω νὰ σὰς χαριστήσω, καὶ σὰς προσφέρω τὰς εὐχὰς μου.

— Σὰς ευχαριστῶ, κύριε. Θὰ μείνωμεν εἰς τὸ ξενοδοχείον Γκρόσβενορ.

— Πολλὸ καλῶ, φίλε μου. Σοῦ εὐχομαι πᾶν ἀγαθόν. 'Ἐπᾶνελθε κατόπιν, ὥπως σοῦ δώσω τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἱερέως.

Περὶ τὴν 9 μ. μ. τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου ὁ κ. Βλαίρ, στολισμένος με ἀνοικτὰ χερσόντια καὶ λαίμοδετὴν, καὶ κρατῶν ἀνθοδέσμην, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ ἐζήτησε τὸν κ. καὶ τὴν κ. 'Ελιος. Τῷ ἀπάντησαν, ὅτι ὁ κύριος εἶχεν ἐνοικίασιν ἀπὸ πρῶτας δωμάτια διὰ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὴν σύζυγον του, ἀλλ' ὅτι ἀκόμη δὲν εἶχεν ἐπαυλῆθῃ.

— Τότε θὰ περιμεῖνω εἰς τὸ δωμάτιόν αὐτῶν μέχρι τῆς ἀφίξεώς των· πιστεύω ὅτι δὲν θὰ ἀργήσουν, ἀπήντησεν ὁ ἔμπορος, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀθουσαν.

— Δὲν ἐπρόσμενε δὲ πολὺ ὁ κ. Βλαίρ, μο-

λονεῖν με τὴν καλὴν διάθεσιν, τὴν ὅποιαν εἶχεν, ἡδύνατο νὰ περιμένῃ πολλὴν ὄραν χωρὶς νὰ στενωπώσῃθῃ, σκεπτόμενος περὶ τῆς καλῆς τύχης, ἧτις συνέτρεχε τὰς ὑποθέσεις του. Εἶχε λάβῃ ἐπιστολὴν τοῦ νέου, τὴν ὅποιον ἠλπίζε νὰ κάμῃ γαμβρόν, οὗτος δὲ τῷ ὄμιλε τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θὰ ἐπισκέπεται τὸν Ριχμόνδην, καὶ ἡ ἐλπίς τοῦ γάμου τούτου τὸν καθίστα πολὺ εὐτυχῆ.

Ἐκτὸς τούτου καὶ ὁ γάμος τοῦ ὑπάλληλου τοῦ τὸν διεσκέδαζεν οὐκ ὀλίγον ἐφ' ἑπ' ἐστὶν τὴν ὄραν καὶ τὴν θλίψιν τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις τὸν εἶχε βλάβῃ, ὅταν θὰ ἐμάνθανεν, ὅτι ἡ μοναγεῖς του θυγατὴρ εἶχε νυμφεῖθῃ ἕνα μηδαμιόν ὑπάλληλον! 'Ο κ. Βλαίρ ἐκάγχασε κενετρεχῶς διὰ τὸ ἀστεῖον αὐτό, καὶ νύχαιστειτο ἐπὶ τῇ συμμετοχῇ του εἰς τὴν ταραχὴν τοῦ ἔγχρου τοῦ.

— 'Ἡθελαν νὰ ἤξεύρω, πότε θὰ μάθῃ ὁ πατήρ τὰ εὐχαιρῶν νέον, ἐσκέπτετο. Ποῖος ἤξευρε! 'Ισως καὶ ἀπόψε θὰ ἔχουν οἰκογενειακὴν διασκέδασιν.

'Ἐπειτα ἐξέβαλε τὸ σημειωματῆριόν του, καὶ ὑπελόγιζεν ὁποῖας μεγάλας ἐπιχειρήσεις θὰ ἡδύνατο νὰ κάμῃ, ὅταν τοῦ μέλλοντος γαμβροῦ του τὰ πλοῦτη θὰ ἡνοῦντο μετὰ τὰ ἴδικά του, ὅτε ἤκουσεν ὀμιλίαν καὶ βήματα εἰς τὴν εἰσόδον, καὶ ἐνόησεν, ὅτι ἔφθασαν οἱ νύμφηδες.

Κοῦψας τὸ σημειωματῆριόν καὶ ἀρπάζας τὴν ἀνθοδέσμην ἠγέρθη τὴν στιγμῆν, καθ' ἣν ἠνοιγεν ὁ ὑπὲρ τῆς τῆς ὄραν, καὶ εἰσῆρχετο ὁ 'Ελιος, ἔχων εἰς τὸν βραχίονά του, κυρίαν κεκαλυμμένην, διὰ πυκνοῦ πέπλου.

'Ο κ. Βλαίρ προύχωρσε μετὰ χεῖρα ἀνοικτήν, ἦν ἔλαθε μετὰ διαταγῆς ὁ ὑπάλληλος, ψιθυρίζων ἀσυναρτῆτους τινὰς λέξεις, εἰς ἀπάντησιν τῶν συγχαρητηρίων εὐχῶν, τὰς ὁποίας τῷ ἐξέφραζεν ὁ πενθερός του.

— 'Οὐτὸς δὲν παρετήρησε τὴν σύγγουιν τοῦ νέου, τόσον ἀπησχολημένους ἦτο, προσπαθῶν ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν νέαν διὰ μέσου τοῦ πυκνοῦ πέπλου, ὅστις ἔκρυπτε τὸ πρόσωπόν της. Τὸ ἀνάστημά της τῷ ἐφάνετο γνωστόν, ἀλλ' εἶδε μετὰ λύπης, ὅτι δὲν ἦτο τόσον ὑψηλῆ, ὅσον ἡ μὴς Βρούκς.

— Καὶ τὴν σύζυγόν σας δὲν θὰ λάβω τὴν ευχαρίστησιν νὰ τὴν γνωρίσω; εἶπε μετὰ τινος ἀνησυχίας.

— Τότε βαθυμὸν ἀνεσηκώθη ὁ πέπλος, ὥπως ἀποκαλύψῃ τὸ πρόσωπον τῆς κόρης του, ὠρῶν, συγκεκινημένον, ἰκετευτικόν. 'Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ὁ πατήρ δὲν ἡδύνατο νὰ ἐννοήσῃ.

— Δώρα! ἀνέκραξεν ἐμβρόντητός, τί ζητεῖς σὺ ἐδῶ;

— Σιωπῆ! ἐκαὶ ἐβασίλευσε, καὶ τὰ χρυσὰ ὄνερα τοῦ ἐμπορίου διελύθησαν διὰ μίαν.

— Εἶνε δυνατόν νὰ εἶσαι σὺ ἡ σύζυγός αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;

— Ναι, ἀγαπητέ μοι πατέρ, εἶνε ἀλήθεια, εἶπε μετὰ φωνῆν παρακλητικῆν ἡ Δώρα. Δὲν θὰ θελήσητε νὰ μὰς συγχαρήσητε; Στεῖς δὲν θὰ αἰσθανθῆτε τὴν ἀ-

πούσιαν μου, εἶχα δὲ τόσην ἀνάγκην, νὰ μὲ ἀγαπᾷ τις.

'Ο ὑπάλληλος, ὅστις καθ' ὄλον τὸ διαστήμα τοῦτο ἐκράτει τὴν χεῖρα τῆς συζύγου του, ἔστυρεν αὐτήν ἀκόμη πλησιέστερον καὶ εἶπε.

— Δὲν εἰμεθα ἀξιοὶ αὐτῆς, τὸ γνωρίζω, ἀλλ' ἐλπίζω, ἄπι δὲν λησμονεῖτε, ὅτι μὰς ὑπεσκέθητε τὴν εὐχὴν σας, πατέρ.

'Ο κ. Βλαίρ ἠθελαν νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλ' αἰφνης στρέφων ἐπιλήσειας τὸ παραθυρον, ὅπου ἐν ἀκρᾷ σιγῆ ἔστη ἀκίνητος ἐπὶ τινα λεπτά πολεμῶν μετὰ τὴν μικροτέραν ἀπογοήτευσιν, ἦν· ἐδοκίμασε καθ' ὄλον τὸν βίον.

'Ακόμη καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ὀργῆς του κᾶτι τι εἰς τὰς παθητικὰς λέξεις τῆς θυγατρὸς του τῷ προὔξηνσε τούτην συνειδότος ἐσκέφθη ποῖαν ζωὴν μοναχικὴν καὶ ἐγκαταλειμμένην ἔξη μέγχε τοῦδε ἡ Δώρα, ἐνθ' αὐτός, θηρεύων τότε τὸν πλοῦτον, δὲν ἐφρόντισε ποτε περὶ τῶν ἀναγκῶν, ὡς ὁ πλοῦτος δὲν ἀνακλήροῖ. Δὲν ἤτο λοιπὸν παραδοξόν, ὅτι ἐζήτηε ἐκτὸς τοῦ οἴκου τῆς τὴν ἀγαπὴν ἐκείνην, ἦν δὲν εὐρίσκειν ἐν αὐτῷ.

Καὶ ἐπὶ τῆς ὅ, τι ἐγένετο, ἔγεινε τίποτε δὲν ἡδύνατο νὰ ἀκυρώσῃ τὸν γάμον. Ἐπειτα πιθανόν ἡ Δώρα νὰ ἔκαμνε ἀκόμη χειρότερα, ὃ δὲ 'Ελιος, καίτοι ἐστειρεῖτο περιουσίας, ἦτο ἰκανός, εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἐνθ' αἰ σκέψεις αὐταὶ διήρχοντο ταχέως τὸν νοῦν τοῦ κ. Βλαίρ, καὶ ἀλλὰ δυσάρεστος ἰδέα τὸν ἐπληξεν. Ἐὰν ἠθελεν ἀποκορύψῃ τὸ νέον ζεῦγός, δὲν ἦτο ἀρὰ γε πιθανόν, ὥπως τὸν ἐκδικήσωσι, νὰ κάμωσι γνωστοὺς εἰς τοὺς φίλους εἰς τὸ γελώτον μέρος, ὅπερ ἔλαθεν αὐτός εἰς τὴν ὑπόθεσιν; 'Ισως θὰ ἐφθάνεν ἡ ἱστορία εἰς τὰ ὦτα καὶ αὐτοῦ τοῦ Βρούκς. Ἡ ἰδέα αὕτη τὸν ἔκαμε ν' ἀπορασίη.

— Τούτῳ εἶνε μεγάλη διάψευσις τῶν ἐλπίδων μου, ὡς βεβαίως θὰ γνωρίζῃς, Δώρα, εἶπεν ἐπὶ τέλους στρεφόμενος πρὸς τὰς νύμφηδες, οἵτινες περιέμενον ἀνυπόμονως τὴν ἀπόφασιν του. 'Ἄ ὄλα ταῦτα ἔγεινε πλέον, καὶ πιστεύω, ὅτι τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ σὰς συγχαρῶ. Σοὶ ὑπεσχέθη, 'Ελιος, τὴν εὐχὴν μου, καὶ θὰ τὴν ἐχῆτε ὑπὸ δύο ὄμοις δροῦς. 'Ο πρῶτος εἶνε, νὰ ὑπάγῃς μετὰ τῆς συζύγου σου εἰς Κίαν, ὥπως εἶχομέν συμφωνήσῃ.

— Εὐχαριστῶς, πατέρ, ἀπήντησε προθύμως ὁ 'Ελιος, καὶ ἡ δευτέρα συμφωνία;

— Νὰ μὴ φανερώσητε ποτε οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος ἐκεῖνον, ὅστις σὰς προέτρεψε καὶ συνήρχησεν εἰς τὴν ἀπαγωγὴν σας.

— Τὸ ὑπισχνούμαι, πατέρ μου, εἶπε ἡ Δώρα.

— Καὶ ἐγώ, ἐπανελάθεν ὁ νεαρός σύζυγός της.

(Μετὰφρασίς Α. Α.).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ
'Ο βασιλεὺς ἐκ Βιέννης μετέβη εἰς Γρουνδεν, ὁπῶθεν ἐπανερχεταί εἰς Αθήνας περὶ τὰ μέσα τῆς προσεχοῦς ἐβδομάδος. — 'Ἡ ἐν Πάτραις πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ παθόντων ἐπιτροπία ἐν μίᾳ ἡμέρᾳ συνέλεξε 16,200 δρ. — 'Ἡμέρα διὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους ὁρίσθη ἡ 16η τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου. — Διεδόθη, ὅτι ὁ βασιλεὺς Γεώργιος μνηστεύεται τὴν θυγατέρα τοῦ δουκὸς Σάρτρης παρακίπασαν Μαργαρίταν, γεννηθεῖαν τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου 1869. — Κατὰ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ «Ἐφημερίδῃ τῆς Κυβερνήσεως» κατάστασιν ἀπὸ 4ης Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Ἰουλίου 1888 εἰσπράχθησαν ἐπὶ βεβαιωθέντων 52239448.13 εἰσόδων 33052415.75 δραχ., μένουσι δὲ εἰσπραξίμοι 19186762.41 δρ. ἐπληρώθησαν δὲ 36232096.73 ἐπὶ 96267585 προϋπολογισθέντων τῆς ὅλης χρήσεως.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ
'Ἐγένοντο ἐν Ἰωαννίνους τὰ ἐγκαίαια τοῦ ἐργ. ἱδρυθέντος αὐτοῦ Ὁρμανοστροφίου Γεωργ. Σταύρου. — Κατὰ τηλεγραφικὰς εἰδήσεις οἱ συλληφθέντες ἐν Καλύμνυ δύο ναῦται· τῶν σπογγαλιετικῶν πλοιάρχων ἀπεφυλακίσθησαν, ἀλλὰ τὰ πλοίαμα καὶ οἱ σπῆγγοι δὲν ἀπεδόθησαν εἰς αὐτοὺς. — Ἀγγέλλεται ἐκ Σερβίας, ὅτι τῇ ἐπισημοῦς τῶν ἀντιπολιτευομένων ὀμορφάνων ἀνασφαί προτρέπουσαι τὸν βασιλέα νὰ συνδιαλλαχθῆ πρὸς τὴν βασίλισσαν. — Ὁ ἐν Βερολίῳ κ. Μητσοῦκος διατέλεσε ἄλλοτε διδάσκαλος τοῦ διαιτητοῦ τοῦ Σὰς Μείνιγγεν ἐκλήθη νὰ διδάξῃ τὴν νεοελληνικὴν τῇ μνηστῇ τοῦ ἀαδόχου πριγκιπέως Σοφίας. — Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ αυτοκράτορος τῆς Γερμανίας Γουλιέλμου πρὸς τὸν Πάπαν τὰ μέρη ἐντελῶς ἰδιαιτικῶν χαρακτήρα μέχρι τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν Πόλιν τοῦ Βατικανῶν, ἐκείθεν δὲ θὰ λάβῃ ἕπιπατα τὸν ἐπίσημον ἀότης χαρακτήρα. Κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ αυτοκράτορος οὐδεμίαν συνδιάλεξι θὰ γείνη κατ' ἴδιον. — Αἱ Ἑλληνοκαί κοινότητες Λονδίνου, Μαγγεστήρες καὶ Λιβερούλης συνεννοήσαντες ἀπεφάσαν νὰ προσφέρωσι τῇ μνηστῇ τοῦ ἀαδόχου πριγκιπέως Σοφίας βαρύτερον δῶρον κατὰ τοὺς γάμους της. — Ὁ στρατάρχης Βαζαϊν ἀπέθανεν ἐν Μαδρίτῃ.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ
'Ο ἐνταῦθα κατασκευαστῆς μουσικῶν ὀργάνων κ. Σταθόπουλος θὰ ἐκτίθῃ εἰς τετραγύρα ἐξέλικας, μίαν κλάραν ἔχουσαν εἰς τὸ μέσον ἡχῆ τῆριον ὅταν εἰς σχῆμά ἀπέται, δὴ ὅλα ταῦτα ἐν μανδολίνον ἐκ σπανίου ἀνοικτοσφύρου ἔλου φέροντα διάφορα ποικίλαμα. — Ὁ ἐν Κίερω Κεφαλῆ-Ληριάκος Σύνδεσμός ὄμοις τρία βραβεῖα εἰς 100 δρ. ἕκαστον, τρία ἐκ 50 καὶ δύο εἰς εἰκοσπέντε, ἔνα βραβεύθησαν ἐκθέματα Κεφαλλήνων· ἐκ τῶν πρώτων πρῶτον ἀνὰ ἐν ὄριση διὰ τοὺς ἐκθέτας ἔργων τῆς λειτουργίας, ὕψαντος ἡ καὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἐκ τῶν δευτέρων ἀνὰ ἐν διὰ τοὺς ἐπιπλοποίας, τυροποιίας καὶ οἴνων καὶ ἐκ τῶν τρίτων ὄσας τῶς ἀνὰ ἐν διὰ τοὺς τριχαποποιίας καὶ κανιστροποιίας.

σικαί του κράτους, ήτοι περί τῶ 400 ὄργανα. Ἐν Παιραεὶ γενήσονται λευθοδρομαίαι, ὧν δὲ μὲ- τάσχωιν αἱ λέμβοι τοῦ ἡμετέρου πολεμικοῦ ναυ- τικοῦ καὶ τῶν ξένων πλοίων. — Δι' ἐνστικτῶν φα- ἰων ἐκ Βιέννης κομισθεσμένων θά κοσμηθῶσι τὸ νημαρχεῖον καὶ πολλὰ μέρη τῆς πόλεως.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Κατὰ τὰς ἀπὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀρξαμένας ἐν Ἀκραϊφίῳ ἀνασκαφὰς ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ Γάλλου ἀρχαιολόγου Ὀλλῶ, ἀνευρέθη περιφερὲς οἰκοδόμημα θολωτὸν καὶ ἀγαλμάτων χαλκοῦν ὕψους 0,42 ἀξιολόγου τέχνης καὶ ὁμοιον τῇ δο- ρυφόρῳ τοῦ Πολυκλείτου.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ὁ Ὀλλῶν μελοποιὸς κ. Σαμάρας ἀπεφάσισε νὰ κατέλθῃ τὸν προσεχῆ χειμῶνα εἰς Κέρκυραν, ὅπως μετὰ καλῶς καθηρησιμένου θιάσου παρα- στήσῃ ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ τὸ περηνμαμένον του ἔργον τὴν Φλόρα Μιράμπιλις. Τὸ δημοτικὸν συμ- βούλιον Κερκύρας ἐψήφισεν ἐπὶ τούτῳ πρὸς δια- κίσησιν τοῦ θεάτρου πλῆθυσιν δρ. 6,000. — Ἐν Λονδίῳ ἐκτελεσθήσεται κατὰ τὸν προσεχῆ Φε- βρουάριον τὸ ἐκκλησιαστικὸν μελόδραμα «Lucifer» τοῦ Peter Benoit. Ὁ μουσικὸς οὗτος κολοσσός, ὅστις ἐτέθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ πρίγκιπος τῆς Οὐαλλίας, θ' ἀπαίτησῃ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν του μόν- ον 2,500 μουσικοῦς! — Ἐν τῇ ἐν Μελβούρνη γενομένη μουσικῇ ἐκθέσει τὴν διομηχανίαν τῶν μουσικῶν ὀργάνων τῆς Γερμανίας ἀντεπροσώ- πησαν 179 ἐκθέται, θέλοντες νὰ διαδώσωσι τὰ ἔργα τῶν οὗτων καὶ εἰς τοὺς Ἀντιπόδας. Παρ' ἡ- μῖν, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, εἰς μόνον ἐκθέτης μου- σικῶν ὀργάνων παρουσιάσθη μέχρι τοῦδε. — Τὸ Χικάγον ἰδρύει τὸ μεγαλύτερον θεάτρον τοῦ κό- σμου 8,000 θέσας λέγεται, ὅτι θὰ περιέχῃ ὁ Δεβιάθαν οὗτος τῶν θεάτρων. — Ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Μιλάνου παρασταθῆσονται κατὰ τὴν χειμε- ρινὴν ἐποχὴν δύο νέα ἔργα τοῦ Σαμάρα, τὸ γνω- στὸν *Medje* καὶ ἕτερον ἀγνωστον ἐπιγραφόμενον *Lionel*.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ἀγγέλλεται ἐξ Αὐστρίας, ὅτι καθηγητὴς τις τοῦ ἐν Γράτς Πανεπιστημίου στρατιώμενος ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι οἱ σπόγγοι ἀνήκουσιν, εἰς δ καὶ οἱ πολύποδες γένος τῶν ζωοφύτων, καὶ ἐπομέ- νως, ὅτι δύναται τις νὰ καλλιεργήσῃ αὐτοὺς καὶ νὰ βελτιώσῃ τὸ γένος τῶν, διότι οὗτοι ζῶντας

σπόγγους, καὶ διασπείρον εἰς κατάλληλα μέρη τα- μάχια αὐτῶν. Τὸ πείραμα ἐπέτυχεν ἐντός δὲ τριετίας παρήχθησαν δωρεάτατοι σπόγγοι καὶ ἀνευ' μεγάλης δαπάνης, διότι διὰ 4000 τοιοῦτους ἀπαιτοῦνται καθ' ἅπαν τὸ ῥηθὲν χρονικὸν διά- στημα μόλις 225 φρ. Ἡ Αὐστριακὴ κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν νέαν ταύτην ἐφεύ- ρειν ἐνεργοῦσα πειράματα εἰς τὰς τῆς Δαλμα- τίας ἀκτὰς.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας ἀπεφάσισε νὰ γείνη πολυτελής ἐκδοσις τῶν ἔργων τοῦ Μακκιαβέλι δαπάναις τοῦ κράτους. Τὴν ἐπιβλεψιν τῆς ἐκδό- σως ἀνέλαβε δωδεκαμελὲς ἐπιτροπεία. — Τῇ 4/16 τρέχοντες ἐποιήσατο ἐναρξίν τῶν συνεδριά- σεων τοῦ τῷ διεθνεῶς συνέδριον τῶν φιλολόγων καὶ καλλιτεχνῶν, οὗ πρόεδρος ἐξελέγη ὁ στρατη- γὸς Τὺρ μετὰ 5 ἄλλων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συλ- λόγου. — Ἠρξάτο ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ ἐκ- δοσις νέου Τουρκικοῦ περιοδικοῦ καλουμένου *Seфа* ἤτοι *Τέρψικω*.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἄγνωστο. Ἀρεσθῆν. Κατ' ἐπιπρὸς τοῦσαν παλαιὰν συνθήκην τὰ μὴ ἀπληρωμένα ταχυδρ. τελῶν γράμ- ματα δὲν γίνονται δεκτά. Τὸ ἰδικὸν σας συνεπῶς ἐπε- στράφη εἰς τὸν ἀγνωστον ἀποστολέα του καὶ φροντί- σατε νὰ τὸ ζητήσητε ἐκ τοῦ ταχυδρομείου. Ἐδει νὰ καταβάλωμεν μίαν δραχμὴν πρὸς παραλαβὴν του. Ἄν χίλιοι σὰς ἐμιμοῦντο καθ' ἑκάστην, τί θὰ ἔμενον ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῆς «Ἐδομάδος»; ... — Γ. Χ. Κ. Λαβία. Σήμερον θέλομεν σπέσην πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς συμπαιθῆς ἡμῶν ἐντολῆς, ὅ,τι δύναμεθα θὰ τὸ πρᾶ- ξωμεν εὐχαρίστως. — Δ. Δ. Οὐδ' ὁ Ρωμαῖος οὐδ' ἡ Ἰουλιέττα ὑπῆρξαν φανταστικὰ πρόσωπα. Ὁ Σαίξπη- ρος ἰδανείσθη αὐτὰ ἐκ τῆς ἱστορίας, καὶ τοῖς ἐχάρισε τὴν ἀθανάσιαν, ἥτις ἠρῶκεν εἰς τὸν ἔσχατον αἰῶνα ἔρωτα. Ἐν Βερολίῳ σώζεται ἐτι ὁ τάφος τῆς Ἰου- λιέττας ἐν τῷ ἀρχαίῳ μοναστηρίῳ τῶν Φραγκισκα- νῶν καὶ εἰς τὸ βάθος σκιῶδους κήπου. Παρ' αὐτῷ εὐ- ρητὰ ἐγκαταλειμμένον ἀγίασματάρων ἐκ λίθου, ἐν ᾧ ἀντὶ ἡγιασμένου ὕδατος ἀρῆγονται τὰ ἐπιστεπτήρια τῶν ἐπισκεπτομένων τὸν τάφον, ἀνωθεν δὲ στέφανος συντετριμμένος μὲ δελτίον φέρει τὸ ὄνομα τῆς κ. Τάλ-

δοτ-Σαίξπηρου, ἀπογόνου τοῦ μεγάλου ποιητοῦ. Ἐπὶ τοῦ τοίχου ἡμισοδαμνη φαίνεται ἡ εἰκὼν τοῦ πα- τρός Λαυραγίου, ὅστις ἐπροστάτατος τοῦ ἔρωτάς τῶν, ἀλλὰ καὶ ἀκουσίως προῆξεν τὸν θάνατον τῶν δύο ἐραστῶν. Κατὰ τὴν παράδοσιν τὸ σῶμα τοῦ Ρωμαίου εὐρηται ἐν Μαντοῦῃ. Οὐδ' ὁ θάνατος δὲν ἦν ὡσὲν αὐτὸς. — Μπράτιερ Δ* Βουτσουσκάν. Ἡμεῖς οὕτω κρι- νομεν περὶ τῶν ἀσχημῶν, αἰεὶ δὲ πράξατε, ὅ,τι θέ- λετε, ἀρκεῖ νὰ πράξητε κατ' ἐν. Καὶ αἱ ἀποδείξεις: Κι- σνοβίου; Διὰ τὰ λοιπὰ εὐχαριστοῦμεν. Ζεράφοτουῦκι. Κ. Κ. Ταϊγάντιον. Ἀπαντῶμεν ταχυδρομικῶς. — Ε. Ρ. Ὀδησσόν. Ἐνεγράφη. Εὐχαριστοῦμεν καὶ πάντως εὐχαριστοῦμεν. Κ. Τ. Βηρυττόν. Μ. Ι. Σ. Ἀδριανοῦπολιν. Ι. Μ. Α. Παζοῦς. Ἐλήθησαν. — Τοῖς ἐν Βεσσαραβία φίλοις. Ἐντολὴ τοῦ ἡμε- τέρου κ. Ν. Ι. Δ. σὰς πληροφοροῦμεν, ὅτι ἡ Ὀλυμ- πιακὴ ἐκθεσις ἀρχεται τὴν 9 Ὀκτωβρίου, ὅποτε ἰδίῳ πρέπει νὰ παρίστανται πάντες καὶ πᾶσαι. — Φίλω Μ' Τί διδότε διὰ νὰ τὸ μάθητε; Τὸν θρόνον σας δὲ ἔνα ἔμπον; Ὁ Χάυδν ζυριζόμενός ποτε εἶπε πρὸς τὸν ἐκδότην Bland τοῦ Λονδίνου «Θὰ εἶδα τὴν καλλι- τέραν τῶν συνδεδωμένων μου, ἂν εἶχον ἐν Ἀγγλικῶν ἔο- ράριον». Ὁ Bland ἐπενοῦν αἰεὶς καὶ τῷ ἔργῳ δύο, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἔλαβε τὸ χειρόγραφον τετρα- πηδίας τινός, ἢν ἐξέδωκεν ἔπειτα ὑπὸ τὸν τίτλον: *Τε- τραφθία τοῦ ξυραφίου*. Τί διδότε λοιπὸν σὺς διὰ τὸ μέγα ἀπόκτημα;

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Στοιχεῖα ἱατρικῆς Ψυχολογίας συνταθέντα ὑπὸ Γ. Μ. Βιζυητοῦ ὀφηγητοῦ κτλ. πρὸς χρῆσιν τῶν γυμνασίων καὶ διδασκαλείων. **Corpus Juris Civilis** μετὰ μεταφράσεως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπὸ *Ηλία Διακοπούλου*. Παν- δέξια. Τόμος Β'. Τεύχος 30 καὶ 31. (Διὰ τῶν δύο τούτων τευχῶν συμπληροῦνται ὁ Β'ος τόμος). **Ἱστορία Μεταλλείου**, ῥομαντικῶς γεγραμμένη ὑπὸ τῆς Κομήσεως τῆς Γερσεῆς. **Ἀγγέλλονται** **Ποικίλη Ζωά**, Ἑθνικὸν εἰκονογραφημένον ἡμι- ρολόγιον. Ἔτος ὄγδοον. (Συνέχεια μετὰ διακοπὴν ἐνὸς ἔτους), ὑπὸ *Γωάννου Α. Ἀρεσθῆ*.

ΤΙΜΑΙ — ΑΓΓΕΛΙΩΝ Ὁ στίχος ἀπαξ λ. 40, δις 75, τρις δρ. 1. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ δρ. 15 κατ' ἔτος. — Διὰ τοὺς κ. κ. Συνδρομητὰς δρ. 10.

Τὸ γραφεῖον τῆς Ἐβδομάδος μετηνέχθη εἰς τὴν ὁδὸν Πανεπιστημίου ἀρ. 59 ἐν τοῖς ἰσογειοῖς τῆς οἰκίας Ρηγαδῆ ἐναντι τῆς οἰκοδομῆς τῆς Βαλλιανείου βιβλιοθήκης. **Τὸ φύλλον τῆς Ἐβδομάδος** θὰ πωλῆται τοῦ λοιποῦ καὶ ἐν Ἀθήναις ἀντὶ λεπτῶν 20. Τὸ μὲν Σάββατον καὶ τὴν Κυ- ριακὴν καθ' ὁδόν, τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας ἐν τῷ Γραφείῳ. **Συνδρομηταὶ τῆς Ἐβδομάδος** δι' ἐν ἔτος πάντοτε καὶ ἐπὶ προπληρωμῇ δύνανται νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκά- στης τριμηνίας, ἥτοι κατ' Ἰανουάριον, Ἀπρίλιον, Ἰούλιον καὶ Ὀκτώβριον.

Προτιθέμενος νὰ ἐκδώσω προσεχῶς *Ἰατρικὸν Ἡμερολόγιον*, ἥτοι *Πρακτικὸν ὁδηγὸν τῶν ἱατρῶν*, κατὰ τὸ σῶστημα τῶν ἐν Εὐρώπῃ κατ' ἔτος ἐκδομένων *Agendas*, παρακαλῶ τοὺς ἀπαν- ταχοῦ τῆς Ἑλλάδος συναδέλφους καὶ τοὺς ἐν τῇ ἁλ- λοδακῇ Ἑλληνας ἱατροὺς νὰ μοι πέμψωσι ταχυδρο- μικῶς μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου τὴν διεύθυνσιν αὐ- τῶν, ἵνα δημοσιευθῇ ἐν τῷ ἡμερολογίῳ. Ἐν Ἀθήναις, τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1888.

Α. ΚΑΛΙΒΩΚΑΣ ἱατρός
ὀφθητὴς ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ.

REVUE BLEUE
111. Boulevard St. Germain Paris.
POLITIQUE ET LITTÉRAIRE
PARAISANT LE SAMEDI
Six mois 20 fr.-Un an 35 fr.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ Σ.
ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ
Ἀναδέχεται τὴν ἐκτέλεσιν πάσης χρηματιστικῆς καὶ ἐμποροπραξίτικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ συμφερωτά- τως ὄρους. — Προξοφεῖ καὶ ἐλαττάει ἐπιτάγας καὶ τοκομερίδια ἐπιτοπίως, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῇ ἁλλοδακῇ. — Ἐκδίδει ἐπιτάγας καὶ συναλλάγ- ματα *μικρῶν* καὶ *μεγάλων* ποσῶν διὰ τὸ ἐσωτε- ρικὸν τῆς Αἰγύπτου, διὰ τὴν Εὐρώπην, Τουρκίαν καὶ Ἑλλάδα. — Ἐκτελεῖ πᾶσαν παραγγελίαν ἐπὶ ἑλλη- νικῶν χρεωγράφων, κάμνει προκαταβολὰς ἐπ' αὐτῶν, καὶ πωλεῖ λαγοφόρους ὁμοιογίας τῆς Ἑθνικῆς Τρα- πίζης τῆς Ἑλλάδος μὲ μηνιαίας δόσεις καὶ ἐπ' ἑτησίῳ τόκῳ 6 - 8 οιο. — Κάμνει προκαταβολὰς ἐπὶ βαμ- βακίων καὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων, καὶ ἀναδέχεται τὴν ἀγοραπωλησίαν αὐτῶν ἐπιτοπίως καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ.
Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις
Pesmazoglou Alexandre.

ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ
ΥΔΡΟΓΕΙΟΙ ΣΦΑΙΡΑΙ, εἰς Ἑλλην. γλῶσσῶσαν ἀπὸ δρ. 35 — 72. **ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ** ἐπὶ καλοῦ χαρτοῦ δρ. 1,50 τὰ 100.
ΜΕΛΑΝΗ μαθηρημπεπυκνωμένη, ἀναλυομένη εἰς ἕξ μέρη ὕδατος, ἐκομίσθη, καὶ πωλεῖται εἰς βάλινα δο- χεῖα, περιέχοντα δρ. 312. Τιμὴ δοχείου δρ. 4,50. **Η ΟΚΑ ΛΕΠΤΑ 90** ἀναλελυμένη ἀρίστης ποιότητος.
Διευθύνσεις
ΓΕΡΑΣΙΜΙΑΔΗΣ, ἱατρός γυναικολόγος, δδ. Πειραιῶς.
Κ. ΒΟΗΚΑΝΗΣ, κη. Ἀλεξάνδρεια, Ὀκείλ. Βολανάκη.
Γ. ΠΑΜΠΑΝΟΣ ὄνοντοιατρός, Ὀδὸς Πατησίων 9.
ΚΑΡΟΛ. ΜΠΕΚ, βιβλιοπώλης-ἐκδότης, Ὀδ. Ἐρμού.
Μ. ΑΡΝΙΩΤΗΣ, βιβλιοδ. ὄπισθ. Χρυσοσηλαιοτίσσης.

Τυπογραφεῖον Κορίνθης, ἰδὸς Πατησίων ἀριθ. 9.